

Kerncijfers

STATISTISCH
OVERZICHT
VAN BELGIË

2013

Beste lezer,

De Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie van de FOD Economie heeft de opdracht om aan de informatiebehoeften van de overheid, de bedrijfswereld en de burgers te voldoen door hen actuele cijfers over de toestand van het land aan te bieden.

Relevante statistieken zijn voor elk van deze doelgroepen essentieel om een constructief en onderbouwd debat te kunnen voeren, om efficiënt te plannen en om doelgericht te handelen. Daarnaast hebben ook studenten, onderzoekers en alle anderen die kennis willen opbouwen, nood aan cijfers en statistieken.

De brochure die voor u ligt, geeft een overzicht van wat er aan basisgegevens beschikbaar is. Tevens hebben we België in een Europees perspectief geplaatst.

De informatie die we hier leveren, bestrijkt vele domeinen: bevolking, werkgelegenheid, economie, financiën, landbouw, industrie, vervoer en verkeer, diensten en vastgoed.

De opsomming alleen al toont hoe breed de waaier van aangeboden statistieken wel is. Voor elk van deze onderwerpen is uiteraard veel meer beschikbaar dan hier gepresenteerd kan worden. Op onze website www.statbel.fgov.be vindt u een uitgebreide selectie uit onze gegevens en al onze publicaties in downloadbare vorm, plus de contactinformatie om ons te vragen wat u er eventueel niét vindt.

U kunt ook onze dynamische toepassing **be.STAT** online raadplegen en rechtstreeks bevragingen doen in ons datawarehouse.

We wensen u een boeiende ontdekkingsreis in cijfers doorheen ons land!

Annie Versonnen
Directeur-generaal ad interim
Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie

Statistiek en Economische Informatie

De Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie maakt deel uit van de Federale Overheidsdienst Economie. Via tal van kanalen en producten geven we een beeld in cijfers van België.

Tenzij anders vermeld onderaan een tabel of grafiek werden de gegevens in deze publicatie verzameld en berekend door de Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie van de FOD Economie. De internationale vergelijkingen komen van Eurostat.

Overnemen mag mits de bron duidelijk en nauwkeurig wordt vermeld.

Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie
Simon Bolivarlaan 30, B-1000 Brussel | tel. 02 277 51 11
E-mail: statbel@economie.fgov.be
Verantwoordelijke uitgever: Annie Versonnen

●	Bevolking	A Bevolking op 1 januari 2012.....	6
		B Loop van de bevolking.....	8
		C Bevolkingsstructuur per leeftijd en vergrijzing.....	10
		D Buitenlandse bevolking.....	14
● ●	Grondgebied en leefmilieu	A Oppervlakte en bodemgebruik.....	20
		B Landbouw.....	22
		C Afval.....	26
● ● ●	Economie	A Bruto binnenlands product.....	30
		B Consumtieprijzen.....	35
		C Afzetprijsindex.....	42
		D Demografie van de ondernemingen.....	48
		E Faillissementen.....	59
		F Structuur van de ondernemingen.....	67
● ● ● ●	Vastgoed en bouw	A Vastgoedprijzen.....	74
		B Bouwvergunningen.....	76
		C Inventaris van de Belgische gebouwen.....	78
● ● ● ● ●	Mobiliteit en vervoer	A Voertuigen.....	82
		B Goederenvervoer over de weg.....	87
		C Zeevaart.....	92
		D Verkeersongevallen.....	93
● ● ● ● ● ●	Samenleving	A Werkgelegenheid en werkgelegenheidsgraad.....	100
		B Loon.....	106
		C Werkloosheid en werkloosheidsgraad.....	109
		D Inactieve bevolking.....	111
		E Armoede.....	112
		F Inkomen.....	116
		G Uitgaven huishoudens.....	120
		H Onderwijs.....	122

The image shows a white brick wall with three black pendant lights hanging from the top. The floor is made of dark wooden planks. In the bottom right corner, there is a blue circle followed by the word "Bevolking" in a bold, blue, sans-serif font.

● **Bevolking**

A | Bevolking op 1 januari 2012

In de loop van 2011 overschreed België voor het eerst de kaap van de 11 miljoen inwoners. Op 1 januari 2012 telde ons land exact 11.035.948 inwoners. Van die bevolking woont 57,5% in Vlaanderen, 32% in Wallonië en iets meer dan 10% in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Dat laatste percentage kende een aanzienlijke stijging die al enkele jaren aanhoudt en die volgt op meerdere decennia van demografisch evenwicht of zelfs bevolkingsdaling. Tot slot woont minder dan 1% van de bevolking in een van de gemeenten van de Duitstalige Gemeenschap.

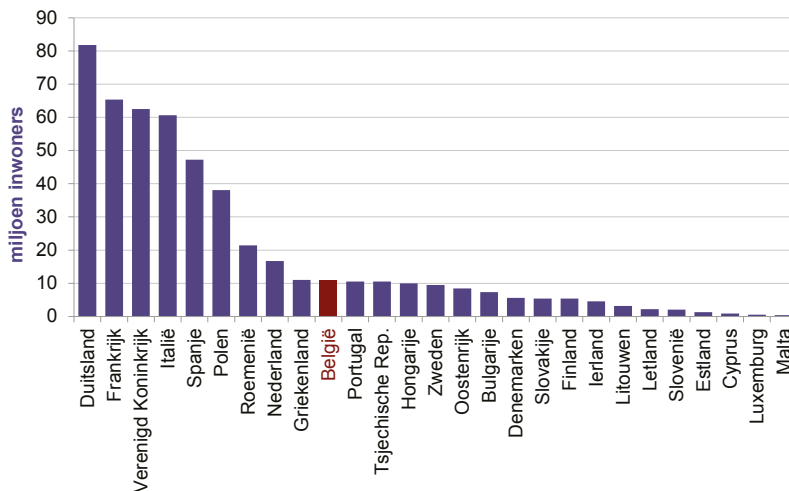
Totale bevolking van België en de gewesten op 1 januari 1991, 2001 en 2012

	1991	%	2001	%	2012	%
België	9.986.975	100,0%	10.263.414	100,0%	11.035.948	100,0%
Brussels Hoofdstedelijk Gewest	960.324	9,6%	964.405	9,4%	1.138.854	10,3%
Vlaams Gewest	5.767.856	57,8%	5.952.552	58,0%	6.350.765	57,5%
Waals Gewest	3.258.795	32,6%	3.346.457	32,6%	3.546.329	32,1%
waarvan Duitstalige gemeenschap	67.584	0,7%	71.036	0,7%	76.128	0,7%

De bevolking van de Europese Unie wordt geschat op ruim 502,5 miljoen inwoners. België staat in de EU op de negende plaats en is goed voor 2,2% van de totale bevolking van de Unie.

Het demografische gewicht van België ligt weliswaar ver onder dat van de koplopers (Duitsland, Frankrijk, Verenigd Koninkrijk, Italië...), maar toch is het niet verwaarloosbaar en steeg het de voorbije jaren zelfs, dankzij een demografische dynamiek die duidelijk boven het Europese gemiddelde uitsteekt.

Europese Unie: 502.489.143 inwoners op 1 januari 2012

B I Loop van de bevolking

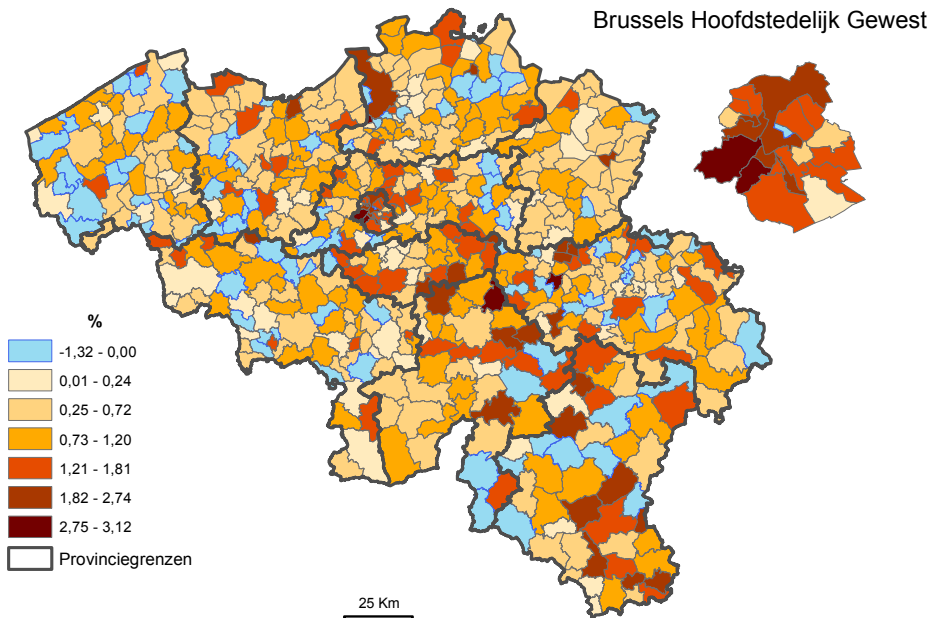
In de loop van 2011 is de in België wonende bevolking met 84.682 personen toegenomen. Die bevolkingsaanwas is grotendeels toe te schrijven aan een hoog migratiesaldo. Bovendien is het geboorteoverschot gestegen van bijna 10.000 eenheden in 2000 tot 23.408 in 2011. Terwijl het aantal overlijdens betrekkelijk stabiel bleef, nam het aantal geboorten toe. Het internationaal migratiesaldo is sinds 2000 sterk gestegen, van 14.068 tot 62.157 eenheden in 2011.

Jaarlijkse bevolkingsgroei			
Jaar	2000	2005	2011
Bevolking op 1 januari	10.239.085	10.445.852	10.951.266
Natuurlijke loop			
Geboorten	114.883	118.002	127.655
Overlijdens	104.903	103.278	104.247
Geboorteoverschot	9.980	14.724	23.408
Migratie			
Immigratie	89.388	132.810	161.881
Emigratie	75.320	86.899	99.724
Migratiesaldo	14.068	45.911	62.157
Totale groei (met inbegrip van de statistische aanpassing)	24.329	65.530	84.682
Groeipercentage	0,24%	0,63%	0,77%
Bevolking op 31 december	10.263.414	10.511.382	11.035.948

De bevolking nam in 2011 dus met 0,77% toe, waardoor België behoort tot de Europese landen met een sterke demografische groei. Cyprus (2,65%) en Luxemburg (2,54%) spannen Europees de kroon. Bovendien groeit de Belgische bevolking in een steeds sneller tempo: elf jaar geleden bedroeg dat groeicijfer nog 0,23% en zes jaar geleden 0,57%.

Het merendeel van de 589 gemeenten van het land kende in 2011 een bevolkingsgroei. Van 90 gemeenten nam het bevolkingscijfer echter af. De sterkste stijgingen werden opgetekend in de Brusselse agglomeratie, met groeicijfers van om en bij de 2% en Anderlecht als uitschieter (3,12%).

Bevolkingsaangroei per gemeente in 2011

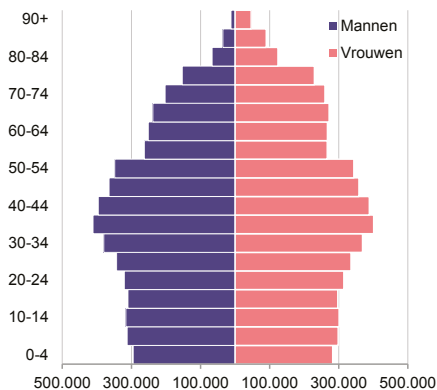

C I Bevolkingsstructuur per leeftijd en vergrijzing

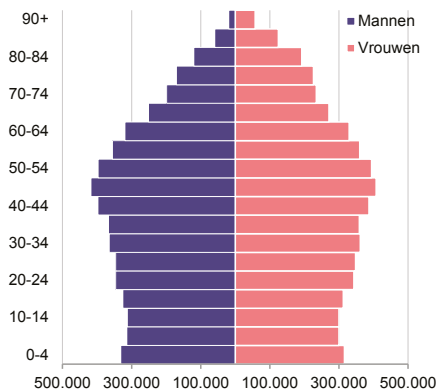
De bevolking die op 1 januari 2012 in België woonde, vergrijsst aanzienlijk. Het aantal (hoog)bejaarde mensen lag nog nooit zo hoog. Dat blijkt uit de opbouw naar leeftijd en geslacht van de bevolking, die door middel van een leeftijdspiramide wordt weergegeven.

De leeftijdsklassen boven 80 jaar zijn ten opzichte van 2001 duidelijk in omvang toegenomen. De leeftijdsklassen van de babyboomgeneratie blijven weliswaar van grote betekenis, al nam hun overwicht de voorbije tien jaar af. Verder valt op dat het aantal zeer jonge kinderen in de laatste jaren duidelijk gestegen is. Bij de jongeren zijn er meer jongens dan meisjes, doordat er voor elke 100 meisjes 104 jongens worden geboren. Die verhouding slaat echter om op de leeftijd van 24 jaar, door een hoger sterftecijfer bij mannen dan bij vrouwen op alle leeftijden.

Leeftijdspiramide van België op 1 januari 2001

Leeftijdspiramide van België op 1 januari 2012

Het gevolg is een onevenwicht tussen de geslachten dat steeds groter wordt naarmate de leeftijd toeneemt. Zo zijn er binnen de groep tachtigers nagenoeg twee keer meer vrouwen dan mannen. Bij de negentigers zijn vrouwen meer dan drie keer zo talrijk vertegenwoordigd als mannen.

De leeftijdspiramide verloopt niet gelijk voor heel het land. Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest is duidelijk jonger dan de twee andere gewesten: hier woont een groter percentage jongeren (22,4%) en een kleiner percentage bejaarden (13,5%). Het Waals Gewest staat dan weer dichterbij het nationale gemiddelde. Het Vlaams Gewest wijkt er sterker van af door een meer uitgesproken vergrijzing. Er worden namelijk minder jongeren (19,5%) en meer bejaarden (18,6%) geteld. De verschillen in de leeftijdsstructuur tussen de gewesten zijn de voorbije jaren eerder toegenomen.

Het percentage bejaarden geeft een indicatie van de vergrijzing op lokaal niveau. Op dat vlak zijn er aanzienlijke verschillen over heel het land. Zo ligt in de kustgemeenten het percentage 65-plussers tussen 25 en 30% (tegenover slechts 17,2% voor geheel België). Dat geldt ook voor een aantal Waalse gemeenten in de valleien van de Semois en Ourthe en voor de stad Spa, waar eveneens verschillende gepensioneerden wonen.

Daarnaast zijn er nog aanzienlijke verschillen tussen gemeenten die al jaren beïnvloed worden door suburbanisatie en gemeenten waar het verschijnsel recenter is. De eerste gemeenten (zoals Montignies-le-Tilleul, Chaudfontaine en Sint-Martens-Latem) zijn voor de meeste jongeren onbetaalbaar en hebben een snel vergrijzende bevolking. De laatste gemeenten (op de ruimere as Brussel-Namen-Luxemburg en in het noorden van de provincie Antwerpen) zijn op vlak van bevolking volop in beweging en er wonen relatief weinig bejaarden.

Verdeling volgens leeftijdsgroepen op 1 januari 2012 per gewest

	0-17 jaar		18-64 jaar		65 jaar en ouder	
		%		%		%
België	2.245.635	20,3%	6.865.841	62,2%	1.924.472	17,5%
Brussels Hoofdstedelijk Gewest	255.118	22,4%	730.020	64,1%	153.716	13,5%
Vlaams Gewest	1.237.629	19,5%	3.933.324	61,9%	1.179.812	18,6%
Waals Gewest	752.888	21,2%	2.202.497	62,1%	590.944	16,7%

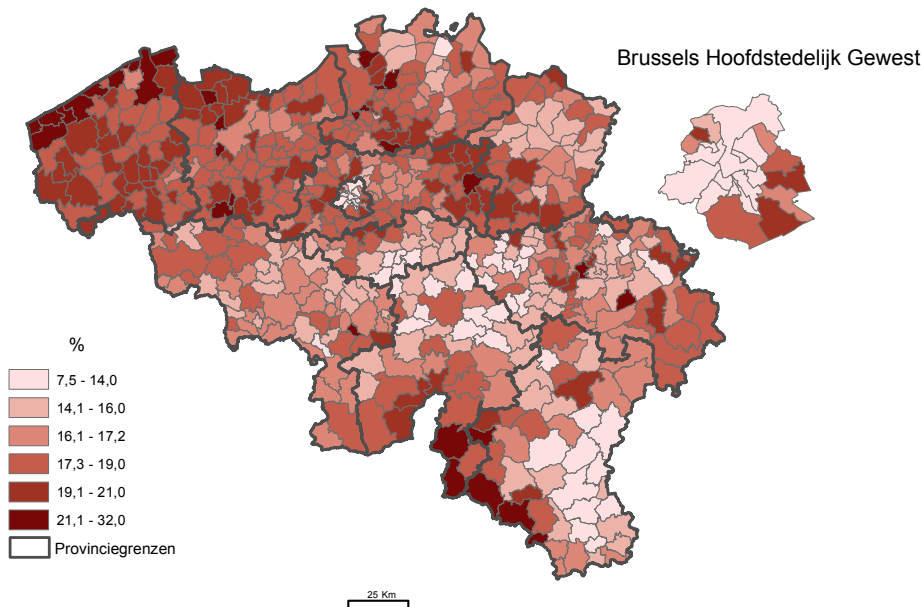
Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest vertoont een apart beeld, met enerzijds verregaand vergrijsde gemeenten zoals Ukkel, Watermaal-Bosvoorde, Ganshoren en Sint-Pieters-Woluwe, en anderzijds meer centraal gelegen gemeenten, met de laagste percentages bejaarden.

Levensverwachting bij de geboorte (in jaren)

Jaren	2000	2010	2011
Mannen	74,6	77,4	77,8
Vrouwen	80,9	82,7	82,9
Totaal	77,8	80,1	80,4

Niet alleen de vergrijzing neemt toe in België, maar ook de levensverwachting bij de geboorte. In de afgelopen elf jaar is ze met 2,6 jaar toegenomen, van 77,8 tot 80,4 jaar. Van die evolutie profiteren mannen (+3,2 jaar) meer dan vrouwen (+2 jaar), waardoor ze hun achterstand ten opzichte van de vrouwen gedeeltelijk konden goedmaken.

Bevolking per gemeente ouder dan 64 jaar op 1 januari 2012

D I Buitenlandse bevolking

Op 1 januari 2012 hadden 1.169.064 inwoners van ons land (10,6% van de bevolking) een vreemde nationaliteit. Elf jaar daarvoor bestond 8,4% van de Belgische bevolking uit buitenlandse staatsburgers, namelijk 861.685 personen.

Ter vergelijking: Frankrijk telde op 1 januari 2008 5,8% inwoners met een andere nationaliteit, en Nederland op 1 januari 2011 5,6%. De kaap van een miljoen inwoners met vreemde nationaliteit werd eind 2008 overschreden. 66% van de buitenlandse bevolking was op 1 januari 2012 staatsburger van een land uit de Europese Unie.

Voornaamste nationaliteitslanden van de buitenlandse bevolking in België

Nationaliteitsland	2001			2012		
	Aantal	%	Rang	Aantal	%	Rang
Italië	195.586	22,7	1	159.727	13,7	1
Frankrijk	109.322	12,7	2	149.994	12,8	2
Nederland	106.822	12,4	3	141.178	12,1	3
Marokko	88.813	10,3	4	86.054	7,4	4
Polen	6.928	0,8	15	56.075	4,8	5
Spanje	45.356	5,3	6	50.945	4,4	6
Roemenië	2.391	0,3	31	42.422	3,6	7
Duitsland	34.579	4	7	39.955	3,4	8
Turkije	56.172	6,5	5	39.430	3,4	9
Portugal	25.634	3	9	36.082	3,1	10
Overige	190.082	22,1	-	367.202	31,4	-
Alle landen samen	861.685	100	-	1.169.064	100	-

De voornaamste nationaliteitslanden van de buitenlandse staatsburgers waren Italië, Frankrijk, Nederland en Marokko. Burgers uit die landen vormen vrijwel de helft van de buitenlandse bevolking in België.

Elf jaar geleden voerden diezelfde landen ook al de lijst aan van de herkomstlanden van de inwoners met vreemde nationaliteit. Polen en Roemenië zijn de landen waarvan het aantal staatsburgers in ons land in het laatste decennium het snelst is gestegen. Het aantal Polen is in tien jaar verzevenvoudigd, terwijl het aantal Roemenen meer dan vertienvoudigd is. Hun aandeel in de totale buitenlandse bevolking van ons land is gestegen van minder dan 1% tot 4% voor Polen en 3% voor Roemenië. Voor de andere landen is dat aandeel relatief stabiel gebleven.

De bevolking met een vreemde nationaliteit is ongelijkmatig verspreid over ons land. Veel buitenlandse staatsburgers wonen in de Brusselse agglomeratie, waar ze in bepaalde gemeenten een bijna even grote groep vormen als de Belgische staatsburgers. Dat is onder meer het geval in Sint-Gillis (46,9%), Elsene (45,8%) en Etterbeek (43,2%).

Ook buiten de grenzen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest blijft het percentage inwoners van vreemde nationaliteit hoog. Zo ook in alle gemeenten die aan het Zoniënwoud palen, van Tervuren tot Waterloo, waar vele Amerikaanse en Britse staatsburgers wonen.

Daarnaast wonen er veel buitenlandse staatsburgers in grensgemeenten aan de rand van de agglomeraties Rijsel (Frankrijk), Aken (Duitsland), Maastricht (Nederland) en Luxemburg, van waaruit ze vaak verhuisd zijn. Verder wonen er grote percentages inwoners met vreemde nationaliteit in de grootste steden van het land (Antwerpen, Luik, Gent) en in de universiteitssteden (Leuven, Ottignies-Louvain-la-Neuve).

Tot slot wonen er ook veel buitenlanders langs de aloude Waalse industriële as, waar hun aanwezigheid nu historisch genoemd mag worden. Voorbeelden zijn de Italianen in de gemeenten van de Borinage en van de streek Centre (rond La Louvière).

Vroegere nationaliteit van personen die de Belgische nationaliteit hebben verworven

Land van de vroegere nationaliteit	2005			2011		
	Aantal	%	Rang	Aantal	%	Rang
Marokko	7.977	25,3	1	7.035	23,6	1
Italië	2.086	6,6	3	3.697	12,4	2
Turkije	3.602	11,4	2	2.359	7,9	3
Congo (Democratische Rep.)	1.917	6,1	4	1.158	3,9	4
Rusland	297	0,9	18	1.032	3,5	5
Frankrijk	772	2,4	5	638	2,1	6
Kameroen	-	-	-	600	2,0	7
Algerije	739	2,3	7	584	2,0	8
Nederland	672	2,1	9	495	1,7	9
Pakistan	306	1,0	16	440	1,5	10
Overige	13.144	41,7	-	11.748	39,4	-
Alle landen samen	31.512	100	-	29.786	100	-

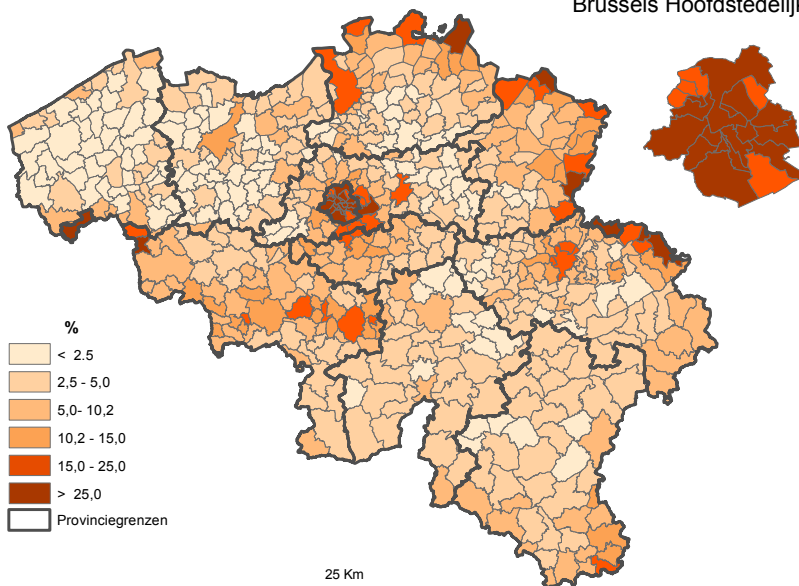
In 2011 lieten er 29.786 mensen zich tot Belg naturaliseren. De naturalisatiegraad bedraagt daardoor 2,6% van de buitenlandse bevolking. De voornaamste herkomstlanden van mensen die in 2011 Belg werden zijn Marokko, Italië, Turkije, de Democratische Republiek Congo en Rusland.

Meer dan een op de vijf mensen die in dat jaar Belg werden, komt uit Marokko, en een op vier uit de overige vier landen.

Vijf jaar terug stonden Marokko, Turkije en Italië ook al bovenaan de lijst van herkomstlanden van nieuwe Belgen. Rusland en Kameroen zijn de sterkste stijgers: Rusland klom van minder dan 1% in 2005 tot bijna 3,5% in 2010 en van de achttiende tot de vijfde plaats in vijf jaar tijd. Kameroen ten slotte duikt de top tien binnen, terwijl het in 2005 nauwelijks van belang was als herkomstnationaliteit van nieuwe Belgen.

Vreemdelingen per gemeente op 1 januari 2012

Brussels Hoofdstedelijk Gewest

● ● Grondgebied
en leefmilieu

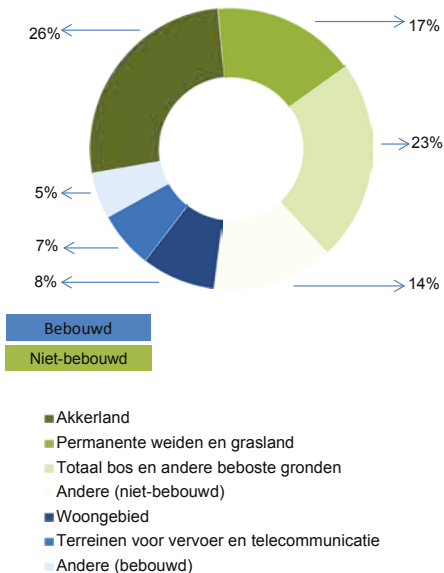
A | Oppervlakte en bodemgebruik

Het grondgebied van België bestaat uit 30.528 km² land en 3.462 km² Noordzee. Wallonië neemt iets meer van die globale oppervlakte voor haar rekening dan Vlaanderen, namelijk 55,2% tegenover 44,3%.

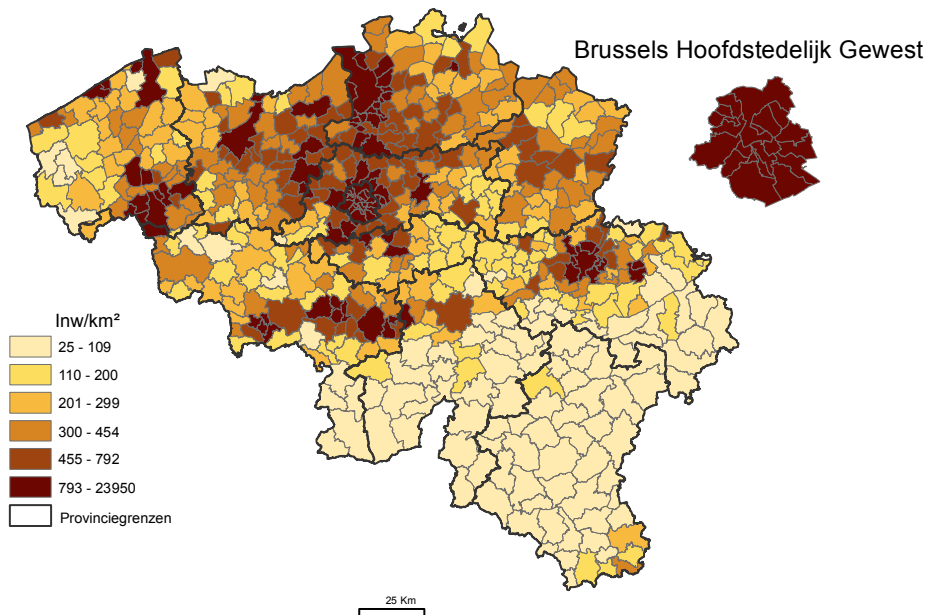
De bevolkingsdichtheid in Vlaanderen ligt echter dubbel zo hoog als in Wallonië. Vooral de Ardennen zijn betrekkelijk dun bevolkt.

De landoppervlakte bestaat voor het merendeel uit landbouwgrond, gevolgd door bosgebied en bebouwde grond. Die laatste breidt zich jaar na jaar verder uit, vooral ten koste van landbouwgrond. Bossen en andere natuurgebieden blijven daarbij vrijwel stabiel.

Bodemgebruik in België (2012)

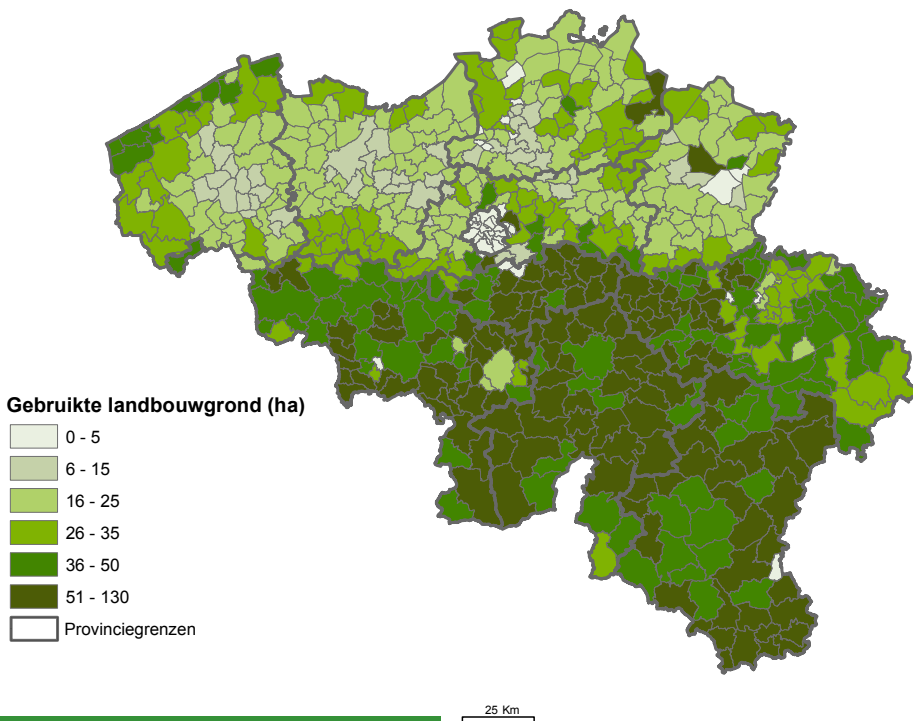
Bevolkingsdichtheid per gemeente op 1 januari 2011

B | Landbouw

Het aantal land- en tuinbouwbedrijven neemt in België jaar na jaar geleidelijk af. In 2012 bleven er nog 38.559 bedrijven over (die weliswaar uit meerdere productie-eenheden kunnen bestaan). De overblijvende bedrijven worden echter alsmaar groter. De gemiddelde oppervlakte ging van 13 ha in 1982 naar bijna 35 ha in 2012. Die schaalvergroting is een continue trend die zich verder voortzet.

Gemiddelde oppervlakte van landbouwbedrijven in 2010

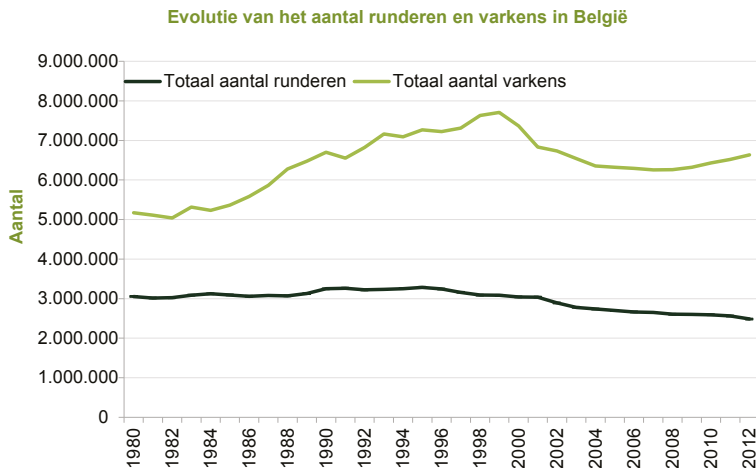
Landbouw en tuinbouw			
Productiemiddelen	2010	2011	2010 / 2011
Aantal bedrijven	42.854	39.528	-
Arbeidskrachten	80.944	74.399	-8,1%
waarvan voltijds	42.917	-	-
Oppervlakte cultuurgrond (in ha)	1.358.019	1.337.303	-1,5%
Dieren (x 1000)			
Rundvee	2.593	2.560	-1,2%
Melkkoeien	521	507	-2,5%
Varkens	6.430	6.521	+1,4%
Schape	120	114	-5,4%
Geiten	32	36	+11,0%
Hoefdieren	37	36	-2,5%
Pluimvee	34.375	36.442	+6,0%
Kippen	11.595	12.292	+6,0%
Vleeskippen	21.899	23.084	+5,4%

Om de landbouwenquête administratief te vereenvoudigen, is de editie van 2011 niet meer gebaseerd op de landbouwers die hebben deelgenomen aan de landbouw telling van 2010, maar op de landbouwers die een 'verzamel aanvraag' hebben ingediend bij de gewesten. Het voornaamste gevolg is een vermindering van het aantal landbouweenheden (of -bedrijven) in het register. In 2011 is er dus een chronologische breuk in het landbouwbedrijvenregister.

Landbouw en tuinbouw (vervolg)

Teelten (in ha)	2010	2011	2010 / 2011
Granen voor de korrel	339.102	327.679	-3,4%
Wintertarwe	206.282	182.709	-11,4%
Wintergerst	40.512	39.641	-2,2%
Korrelmaïs	62.531	72.025	+15,2%
Nijverheidsgewassen	92.491	94.162	+1,8%
Suikerbieten	59.303	62.199	+4,9%
Vlas	11.048	11.296	+2,2%
Koolzaad	11.279	12.016	+6,5%
Aardappelen	81.760	82.341	+0,7%
Voedergewassen	267.409	269.405	+0,7%
Voedermaïs	176.313	173.540	-1,6%
Groenten in openlucht	40.941	40.038	-2,2%
Braakland	9.592	7.307	-23,8%
Blijvende teelten	21.674	21.671	-0,0%
Oppervl. bedekt met blijvend grasland	499.687	488.924	-2,2%
Teelten in serres	2.140	1.819	-15,0%

In 30 jaar is het aantal runderen per rundveebedrijf gestegen van 41 naar 108 dieren. Toch is de schaalvergroting het meest spectaculair in niet-grondgebonden teelten. In 1982 waren er gemiddeld 141 varkens per varkensbedrijf. Dat gemiddelde ligt nu op 1.231 varkens, of bijna 9 keer meer dan in 1982. Voor pluimvee ging de gemiddelde grootte van de teelten van 758 dieren in 1982 naar 11.236 dieren in 2012, ofwel ongeveer 10% meer per jaar.

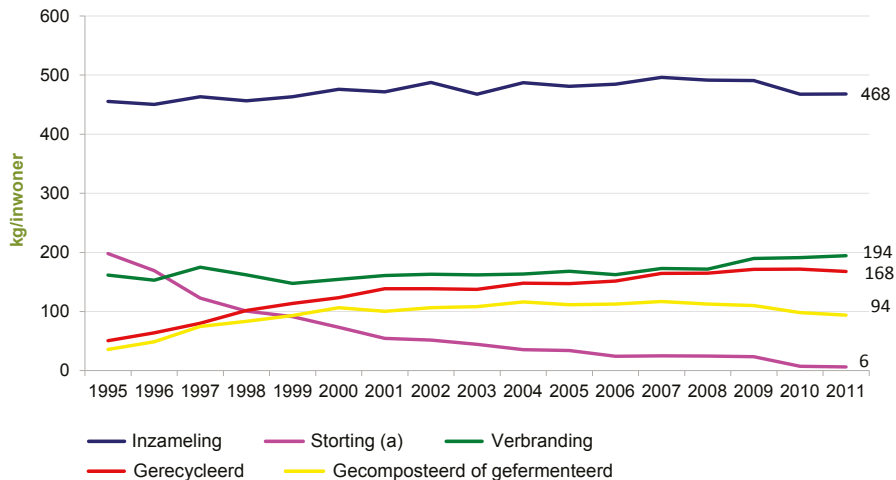
C | Afval

Na een kleine daling van de opgehaalde hoeveelheid gemeentelijk afval in 2010 is er terug een beperkte stijging van de totale hoeveelheid in 2011.

De hoeveelheid gemeentelijk afval dat naar de verbrandingsoven gaat blijft lichtjes stijgen, terwijl de hoeveelheid gestort afval blijft afnemen. De hoeveelheid gerecycleerd afval lijkt zich te stabiliseren.

Gemeentelijk afval omvat al het afval dat door de gemeentelijke ophaaldiensten, containerparken, straatvegers enzovoort verzameld wordt, met uitzondering van bouw- en sloofafval.

Inzameling en verwerking gemeentelijk afval in kg/inwoner

Gemeentelijk afval : inzameling, verwerking en recyclage (1995-2011)						
in 1.000 ton	1995	2000	2005	2009	2010	2011
Inzameling	4.613	4.874	5.024	5.274	5.067	5.125
Storting (a)	2.004	749	354	253	81	71
Verbranding	1.637	1.580	1.757	2.040	2.073	2.128
Verbranding met energiewinning	701	1.459	1.675	2.027	2.070	2.075
Verbranding zonder energiewinning	935	121	82	13	3	53
Gerecycleerd	513	1.265	1.537	1.842	1.860	1.839
Gecomposteerd of gefermenteerd	363	1.091	1.165	1.183	1.064	1.029
per capita (kg/inwoner) (b)	1995	2000	2005	2009	2010	2011
Inzameling	455	476	481	490	467	468
Storting (a)	198	73	34	24	7	6
Verbranding	162	154	168	190	191	194
Verbranding met energiewinning	69	143	160	188	191	189
Verbranding zonder energiewinning	92	12	8	1	0	5
Gerecycleerd	51	124	147	171	172	168
Gecomposteerd of gefermenteerd	36	107	111	110	98	94

(a) Verbrandingslakken inbegrepen

(b) Bevolking op 1 januari

Exclusief gemeentelijk bouw- en afbraakafval.

The image shows a white brick wall with two black pendant lights hanging from the top. The floor is made of light-colored wooden planks. In the lower right quadrant, there are three red circles followed by the word "Economie" in a bold, red, sans-serif font.

● ● ● **Economie**

AI Bruto binnenlands product

Het bruto binnenlands product (bbp) van ons land - de totale productie van goederen en diensten in België - was in 2012 gelijk aan 376,8 miljard euro. Hoewel het land qua bevolking slechts goed is voor ongeveer 2,2 % van de totale Europese bevolking, bedraagt het bbp tegen marktprijzen 2,9 % van dat van de Europese Unie en 4 % van dat van de eurozone.

Marktprijzen zijn de prijzen van een specifiek jaar. Vaste prijzen zijn prijzen ten opzichte van een basisjaar. Om vaste prijzen te berekenen worden de marktprijzen gecorrigeerd voor inflatie.

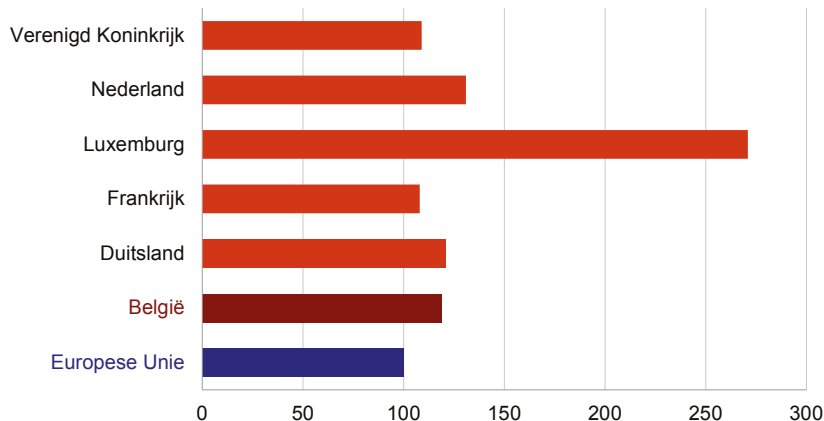
Bruto binnenlands product tegen marktprijzen (miljoen €)

	2008	2009	2010	2011	2012
Europese Unie	12.473.092,3	11.754.457,3	12.278.744,1	12.642.398,8	12.899.149,5
België	346.375,0	340.777,0	356.125,0	369.836,0	376.840,0
Duitsland	2.473.800,0	2.374.500,0	2.496.200,0	2.592.600,0	2.643.900,0
Frankrijk	1.933.195,0	1.885.763,0	1.937.261,0	1.996.583,1	2.029.877,4
Luxemburg	37.371,5	36.026,5	39.905,5	42.624,6	44.425,7
Nederland	594.481,0	573.235,0	588.740,0	601.973,0	600.638,0
Verenigd Koninkrijk	1.809.578,3	1.573.465,1	1.709.606,7	1.746.587,1	1.901.001,4
Verenigde Staten	9.716.820,8	10.018.425,6	10.936.788,1	10.830.244,3	12.207.970,1
Japan	3.287.696,3	3.614.690,0	4.149.900,2	4.241.377,1	4.643.066,6

Net zoals in onze buurlanden Nederland, Frankrijk en Luxemburg bleef het bbp per inwoner in België na correctie voor koopkrachtpariteit in 2011 op hetzelfde niveau als in 2010. Duitsland kende in 2011 daarentegen een lichte stijging. België bevindt zich tot slot 19 punten boven het gemiddelde van de Europese Unie.

Om het bbp van verschillende landen correct te kunnen vergelijken, moet het worden gecorrigeerd voor het aantal inwoners en voor het prijsniveau. Door het bbp per inwoner in koopkrachtpariteit te gebruiken, kunnen we de niveaus van het bruto binnenlands product van de verschillende landen onderling vergelijken.

Bbp per inwoner, gemeten in koopkrachtpariteit (kkp) (2011) (EU-27=100)

Het voorzichtige herstel van de economische groei in 2011 werd niet voortgezet in 2012. De Belgische economie kromp na correctie voor prijschommelingen namelijk met 0,2 %. Ondanks de economische terugval deed ons land het beter dan het gemiddelde van de Europese Unie. Daar bedroeg het gemiddelde krimpingspercentage 0,3%.

Door de jaarlijkse berekening van het groeipercentage van het bbp in volume kan de economische ontwikkeling zowel doorheen de tijd als tussen verschillende landen worden vergeleken. Om het groeipercentage van het bbp in volume te berekenen, wordt het bbp in vaste prijzen vergeleken met de prijzen van het jaar voordien.

De ontwikkeling van het volume die zo wordt berekend, wordt aan een referentiejaar toegekend. Dat wordt een kettingindex genoemd. Daardoor dragen prijschommelingen niet bij tot een stijging van het groeipercentage.

Groeipercentage van het bbp in volume - wijziging als % ten opzichte van het jaar voordien

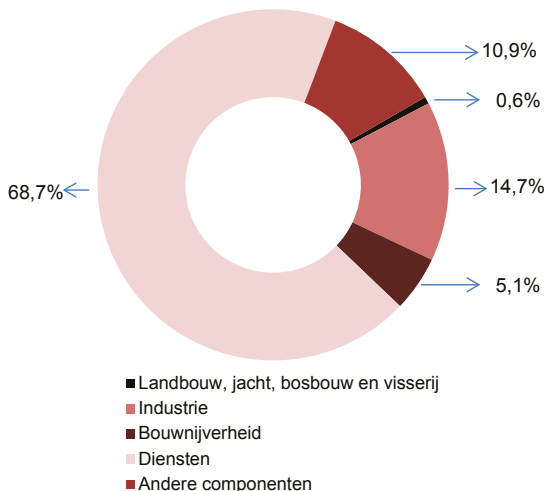
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013 (f)
Europese Unie	3,2	0,3	-4,3	2,1	1,6	-0,3	0,1
België	2,9	1,0	-2,8	2,4	1,8	-0,2	0,2
Duitsland	3,3	1,1	-5,1	4,2	3,0	0,7	0,5
Frankrijk	2,3	-0,1	-3,1	1,7	1,7	0,0	0,1
Luxemburg	6,6	-0,7	-4,1	2,9	1,7	0,3	0,5
Nederland	3,9	1,8	-3,7	1,6	1,0	-1,0	-0,6
Verenigd Koninkrijk	3,6	-1,0	-4,0	1,8	1,0	0,3	0,9
Verenigde Staten	1,9	-0,3	-3,1	2,4	1,8	2,2	1,9
Japan	2,2	-1,0	-5,5	4,7	-0,6	2,0	1,0

(f): prognose

Een uitsplitsing van het Belgische bbp toont dat de terugval in economische activiteit voornamelijk te wijten is aan een inkrimping van de industrie. De industriële activiteit nam in 2012 namelijk met 1,4 % af ten opzichte van 2011, waardoor het aandeel van industrie in het bbp daalde van 15,2% in 2011 naar 14,7 % in 2012.

België blijft nog steeds een diensteneconomie. Het aandeel van de tertiaire sector (diensten) in het bbp steeg van 68,5 % in 2011 naar 68,7 % in 2012.

Opsplitsing van het bruto binnenlands product (2012)

Binnen de dienstensector namen de 'financiële diensten, immobiëlen, huur en diensten aan bedrijven' in 2012 het grootste aandeel voor hun rekening met 36,3% van de totale productie van de dienstensector, gevolgd door 'handel, vervoer en verkeer' met 31,5% en 'overheid en onderwijs' met 19,2%.

Bruto binnenlands product

Bruto toegevoegde waarde per bedrijfstak, ramingen tegen lopende prijzen
(miljoen €, bruto gegevens)

	2006	2010	2011	2012	Groei 2012/ 2006	Groei 2012/ 2011
Landbouw, jacht, bosbouw en visserij	2.418	2.455	2.319	2.437	0,8%	5,1%
Industrie	54.050	53.565	56.236	55.432	2,6%	-1,4%
Bouwnijverheid	15.323	17.934	18.898	19.269	25,8%	2,0%
Diensten	212.348	243.897	253.138	258.704	21,8%	2,2%
Handel, vervoer en verkeer	70.203	76.995	80.107	81.565	16,2%	1,8%
Financiële diensten immobiëlen, huur en diensten aan bedrijven	77.736	90.329	92.997	93.925	20,8%	1,0%
Overheid en onderwijs	39.305	46.158	48.069	49.754	26,6%	3,5%
Andere diensten	25.104	30.415	31.965	33.460	33,3%	4,7%
Andere componenten	34.691	38.274	39.248	40.998	18,2%	4,5%
Bruto binnenlands product tegen marktprijzen	318.829	356.125	369.836	376.840	18,2%	1,9%

Bron: Instituut voor de Nationale Rekeningen

B I Consumptieprijzen

Door het geharmoniseerde indexcijfer van de consumptieprijzen (GICP) kan de inflatie van de consumptieprijzen op Europees niveau worden vergeleken. De evolutie van die index toont dat de prijzen in België tussen 2005 en 2012 minder snel stegen dan het gemiddelde in de Europese Unie. De stijging in buurlanden Nederland, Frankrijk en Duitsland was echter nog een stuk minder uitgesproken. Luxemburg kende daarentegen een sterkere stijging dan België.

In 2012 was de inflatie in België identiek aan het Europese gemiddelde. Nederland en Luxemburg hadden dat jaar een hogere inflatie dan België. Frankrijk en Duitsland kenden echter een lagere inflatie.

GICP jaarlijks gemiddelde indexcijfer (2005 = 100)

	2005	2008	2009	2010	2011	2012	Inflatie 2012
Europese Unie	100	108,4	109,5	111,8	115,2	118,3	2,6%
België	100	108,9	108,9	111,4	115,1	118,2	2,6%
Duitsland	100	107,0	107,2	108,4	111,1	113,5	2,2%
Frankrijk	100	106,8	106,9	108,8	111,3	113,8	2,2%
Luxemburg	100	110,0	110,0	113,1	117,3	120,7	2,9%
Nederland	100	105,5	106,6	107,6	110,2	113,3	2,8%
Verenigd Koninkrijk	100	108,5	110,8	114,5	119,6	123,0	2,8%

België was in 2010 relatief duur. Dat toont het peil van vergelijkende consumptieprijzen. Het indexcijfer van België bevindt zich 12,8 punten boven dat van het gemiddelde van de EU. In vergelijking met onze buurlanden, uitgezonderd Luxemburg, is België ook duurder voor consumptieve bestedingen.

De verhouding is uitgedrukt ten opzichte van het gemiddelde van de Europese Unie (EU-27=100). Wanneer het indexcijfer van het peil van vergelijkende prijzen van een land boven de 100 ligt, is het relatief duur ten opzichte van het gemiddelde van de EU. Ligt het onder de 100, is het relatief goedkoop.

Peil van vergelijkende prijzen van de consumptieve bestedingen van de huishoudens inclusief indirecte belastingen (EU-27=100)

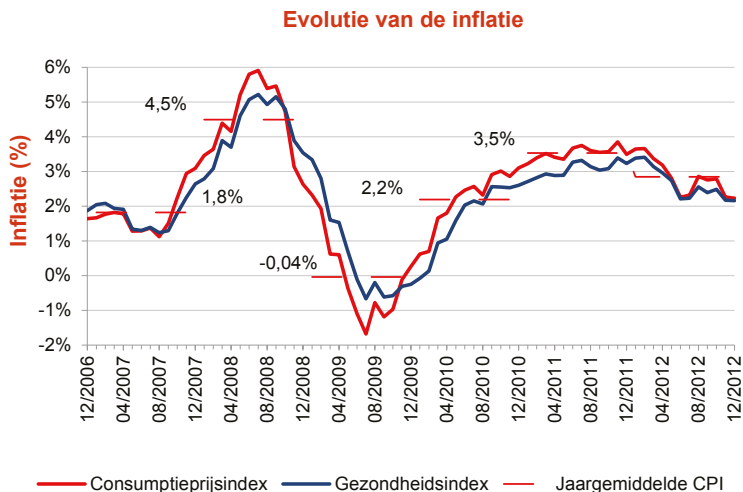
	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Europese Unie	100	100	100	100	100	100
België	108,4	109,2	111,7	114,0	112,2	112,8
Duitsland	102,9	102,3	103,8	107,5	105,3	104,6
Frankrijk	110,9	110,0	112,8	114,4	112,8	112,7
Luxemburg	112,3	113,9	115,9	120,5	120,6	120,6
Nederland	106,6	105,6	107,7	111,8	110,4	109,7
Verenigd Koninkrijk	112,9	116,1	104,5	97,8	101,0	101,8
Verenigde Staten	97,7	89,9	87	94,7	97,9	93,5
Japan	104,9	91,8	98	116,8	124,4	125,2

Het nationale indexcijfer van de consumptieprijzen steeg in 2012 tot 121,1. De inflatie op jaarbasis daalde echter van 3,5% in 2011 naar 2,8% in 2012.

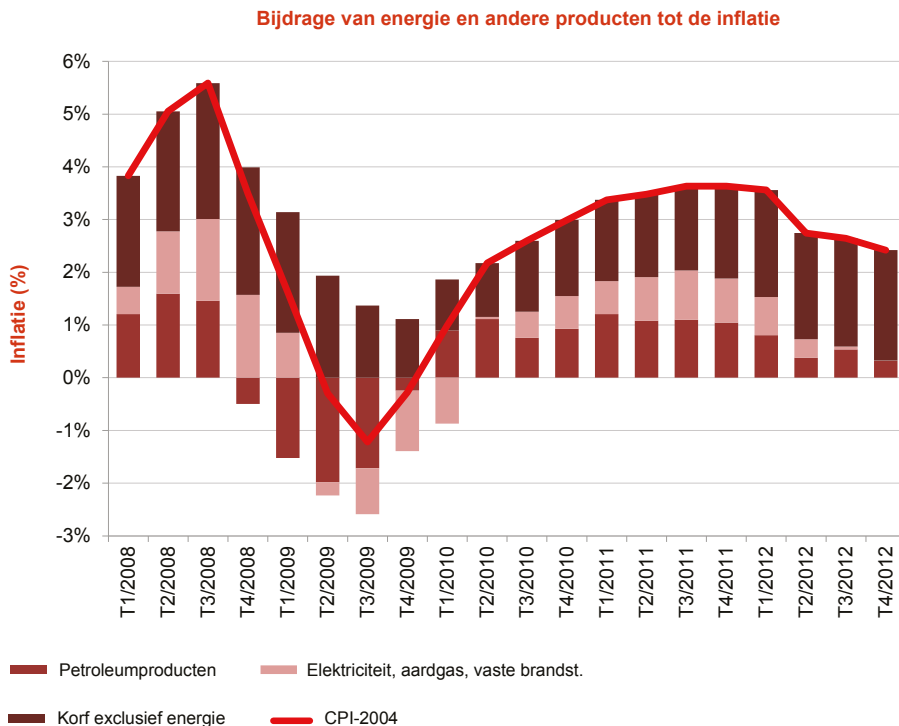
Indexcijfer van de consumptieprijzen (basis 2004=100) en inflatie: België

	Algemeene (CPI)	Inflatie	Voedingsmiddelen	Niet-voedingsmiddelen	Diensten	Huur	Algemeen zonder petroleumproducten	Algemeen zonder energieproducten	Gezondheidsindex
2000	92,6	2,5	90,6	94,5	91,3	92,0	92,3	92,1	92,8
2001	94,9	2,5	94,4	96,1	93,5	93,7	95,0	94,6	95,2
2002	96,4	1,6	96,5	96,7	96,0	96,0	96,9	96,7	97,0
2003	97,9	1,6	98,5	97,8	97,7	98,2	98,5	98,4	98,4
2004	100	2,1	100	100	100	100	100	100	100
2005	102,8	2,8	101,9	103,6	102,3	102,0	101,8	101,7	102,1
2006	104,6	1,8	104,2	105,2	103,9	105,6	103,9	105,6	104,0
2007	106,5	1,8	108,0	106,3	105,8	107,4	105,9	107,3	105,8
2008	111,3	4,5	114,2	112,6	107,9	109,5	109,4	107,9	110,3
2009	111,3	0,0	115,5	109,5	111,0	111,7	110,9	109,9	110,9
2010	113,7	2,2	117,2	113,0	112,6	112,9	112,4	111,4	112,8
2011	117,7	3,5	120,1	119,0	115,1	114,1	115,3	113,4	116,1
2012	121,1	2,8	123,7	122,2	118,8	115,9	118,2	116,1	119,3

Midden 2012 bevond de gezondheidsindex zich onder de consumptieprijsindex. De stijging van voornamelijk motorbrandstoffen wordt namelijk niet opgenomen in de berekening van dat indexcijfer. Er wordt dus ook geen rekening gehouden met een daling van de prijzen van motorbrandstoffen. Toch was de inflatie op basis van de gezondheidsindex en die op basis van de consumptieprijsindex vrij gelijkaardig op het einde van het jaar.

Werd de inflatie in 2011 voor de helft bepaald door de energieproducten, dan viel de bijdrage van die producten tot de inflatie in 2012 sterk terug.

Wat meet de consumptieprijsindex?

De consumptieprijsindex geeft de prijzevolutie weer van consumptiegoederen en diensten die door een gemiddeld Belgisch huishouden worden gekocht.

De index meet dus niet de gemiddelde prijs van die producten maar hun prijzevolutie.

Een eenvoudig voorbeeld maakt dit verschil snel duidelijk. Stel bijvoorbeeld dat consumenten van kleine goedkope stadswagens overstappen naar duurdere terreinwagens dan resulteert dit in een stijging van de gemiddelde prijs per verkochte wagen, maar terzelfdertijd kan dit leiden tot een daling van de gemeten prijs wanneer bijvoorbeeld beide types van wagens goedkoper werden.

De indexkorf

Om de prijzevolutie te meten, moeten er representatieve goederen en diensten worden gevolgd. Dat is de zogenaamde indexkorf. Bepaalde consumptieve uitgaven in het budget van een huishouden wegen zwaarder door dan andere. De consumptieprijsindex moet er dus rekening mee houden.

Daarom wordt aan elke categorie van gezinsuitgaven - zoals voeding of de aankoop van wagens - een bepaald gewicht toegekend op basis van de gemiddelde jaarlijkse besteding van een huishouden. Daarna worden die hoofdcategorieën verder opgesplitst in meer gedetailleerde categorieën, telkens met een eigen gewicht, bijvoorbeeld 'brood en granen' voor de categorie 'voeding'. Tot slot worden er per categorie een aantal representatieve producten of diensten geselecteerd waarvan de prijzevolutie wordt gemeten. Die representatieve producten of diensten worden 'getuigen' genoemd.

Wanneer werd deze korf vastgelegd?

De huidige indexkorf werd vastgelegd in 2004 – het basisjaar – en trad in werking vanaf januari 2006. Om de prijsevolutie te meten, worden de huidige prijzen van de producten vergeleken met die uit 2004. Om de twee jaar kunnen er getuigen worden toegevoegd of verdwijnen om de indexkorf representatief te houden. Het gewicht van de categorieën blijft wel stabiel sinds 2004. Een grotere herziening van de indexkorf inclusief de gewichten vindt momenteel plaats om de acht jaar. Vanaf januari 2014 zal de nieuwe korf met basisjaar 2012 in werking treden.

Waar worden de prijzen opgenomen?

De prijzen worden opgenomen in 65 lokaliteiten verspreid over België. Die lokaliteiten zijn geselecteerd om een zo representatief mogelijk beeld van de Belgische bevolking te schetsen. Elk van de 65 lokaliteiten krijgt dan ook een gewicht op basis van het aantal personen dat ze vertegenwoordigt. Per lokaliteit nemen enquêteurs de prijzen op, waarna de centrale dienst ze verwerkt tot een indexcijfer voor België.

Het belang van de consumptieprijsindex

Uit de consumptieprijsindex, die rekening houdt met het prijsverloop van alle goederen en diensten, wordt er nog een ander indexcijfer afgeleid, namelijk de gezondheidsindex. De waarde van dat indexcijfer wordt verkregen door een aantal producten uit de korf van het indexcijfer van de consumptieprijs te halen, met name alcoholische dranken (in de winkel gekocht of in een café geconsumeerd), tabakswaaren en motorbrandstoffen met uitzondering van lpg. Dat gezondheidsindexcijfer wordt onder meer gebruikt voor de indexering van huurprijzen en vormt verder de basis voor de afgevlakte index (= de gemiddelde waarde van de gezondheidsindex in de vier voorbije maanden), waarop de indexering van pensioenen, sociale uitkeringen en sommige lonen en wedden gebaseerd wordt.

C I Afzetprijnsindex

Het indexcijfer voor de afzetprijzen in de industrie met basis 2010=100 steeg in 2012 tot 113,9. Op jaarbasis betekent dat een inflatie van 3,8% ten opzichte van 8,9% in 2011.

De hogere inflatie in 2011 was toe te schrijven aan prijsstijgingen van energie en intermediaire goederen in de eerste helft van 2011, die in 2012 minder uitgesproken waren. Voor investeringsgoederen en consumptiegoederen blijft de inflatie rond 3% schommelen.

I De afzetprijnsindex geeft de prijsontwikkeling van de afgezette productie weer.

Afzetprijnsindex voor de totale industrie zonder bouwnijverheid (2010 = 100)

Totale markt

	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	
2010	96,4	96,9	98,1	99,2	100,0	100,3	
2011	105,6	107,5	109,0	110,5	109,8	109,6	
2012	110,5	112,2	113,2	113,6	113,2	112,2	
	jul	aug	sep	okt	nov	dec	Jaargemiddelde
2010	100,3	100,8	101,3	101,4	101,9	103,4	100
2011	109,6	108,8	109,4	109,1	109,0	109,2	108,9
2012	112,2	113,2	113,8	113,8	113,7	113,9	113,0

Afzetprijnsindex voor de totale industrie zonder bouwnijverheid (2010 = 100)**Binnenlandse markt**

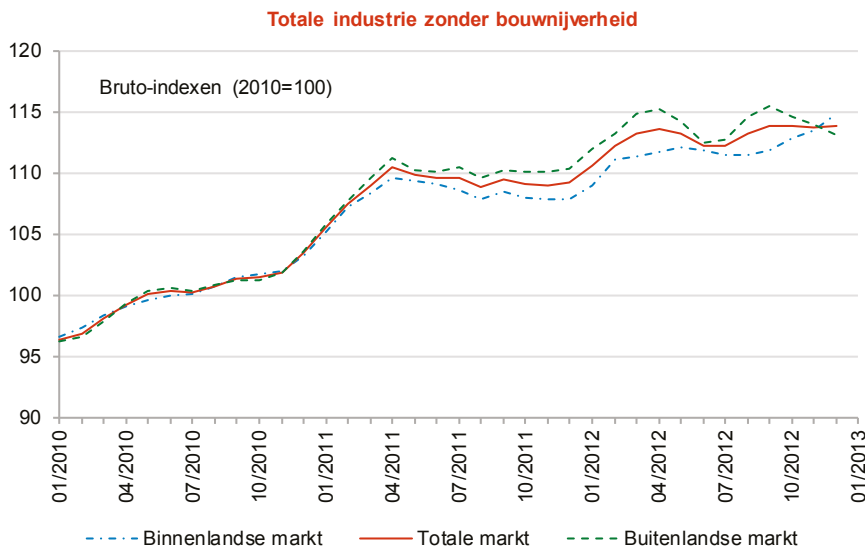
	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	
2010	96,6	97,3	98,3	99,1	99,6	100	
2011	105,2	107,2	108,3	109,5	109,3	109,0	
2012	109,0	111,1	111,3	111,7	112,1	111,9	
	jul	aug	sep	okt	nov	dec	Jaargemiddelde
2010	100,1	100,7	101,5	101,7	102,0	103,2	100
2011	108,6	107,9	108,5	108,0	107,8	107,9	108,1
2012	111,5	111,5	111,9	112,8	113,5	114,8	111,9

Afzetprijnsindex voor de totale industrie zonder bouwnijverheid (2010 = 100)**Buitenlandse markt**

	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	
2010	96,2	96,6	97,9	99,4	100,4	100,6	
2011	105,8	107,7	109,6	111,2	110,2	110,1	
2012	111,9	113,2	114,8	115,2	114,2	112,5	
	jul	aug	sep	okt	nov	dec	Jaargemiddelde
2010	100,4	100,8	101,2	101,2	101,8	103,6	100
2011	110,4	109,6	110,2	110,1	110,1	110,3	109,6
2012	112,8	114,6	115,4	114,6	113,9	113,1	113,9

Een uitsplitsing van de algemene afzetprijsindex naargelang de bestemming toont een gelijkaardige evolutie: een inflatie van 3,5% tegenover 8,1% in 2011 op de binnenlandse markt, en een inflatie van 3,9% tegenover 9,6% in 2011 op de buitenlandse markt.

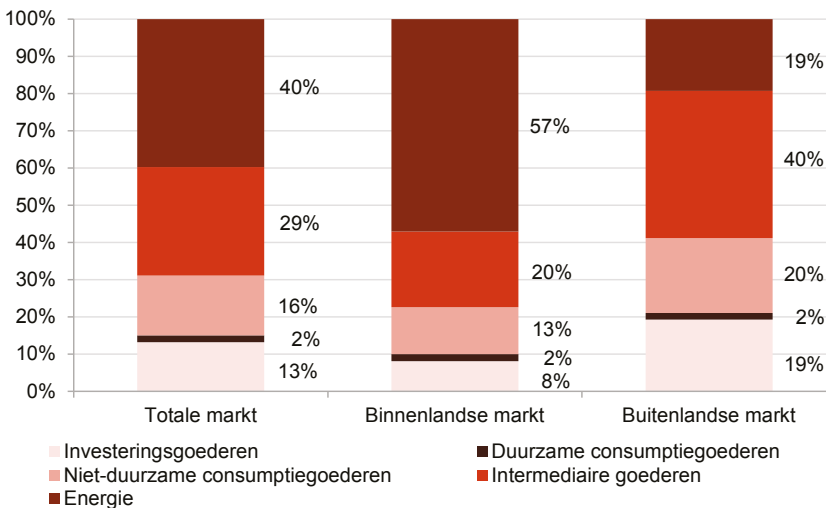
De daling van de afzetprijsindexen midden 2012 werd veroorzaakt door een daling van de energieprijzen op de internationale markt. Die oorzaak verklaart ook de tegen-gestelde beweging van de indexen voor de binnenlandse en buitenlandse markt, in combinatie met een prijsstijging voor producten die een laag gewicht hebben op de buitenlandse markt, zoals elektriciteit.

Het gewicht van een economische activiteit in de afzetprijsindex wordt bepaald door de waarde van de productie en de omzet ervan. Een opsplitsing van de totale industrie (zonder bouwnijverheid) toont dat energie en intermediaire goederen de grootste percentages voor hun rekening nemen.

Op de buitenlandse markt is het belang van energie minder uitgesproken - onder andere door het lage gewicht van elektriciteitsproducten - en wint vooral de productie van intermediaire goederen aan terrein ten opzichte van de binnenlandse markt.

Belang van de economische activiteiten in de afzetprijsindex (2012)

Wat is een afzetprijsindex?

De afzetprijsindex voor de industrie (zonder bouwnijverheid), ook wel producentenprijsindex genoemd, is een conjunctuurindicator die de maandelijkse evolutie van de transactiepreizen van de industriële productie van de economische sectoren in België weerspiegelt.

De index kan de eerste aanwijzing van de inflatiedruk in de economie zijn, maar kan ook de evolutie van de prijzen over langere periodes registreren. De index wordt onder andere gebruikt als deflator van andere economische indicatoren en als basis voor prijsherzieningsclausules in contracten.

De afzetprijsindex voor een specifieke economische activiteit meet de gemiddelde prijsontwikkeling van de in België geproduceerde goederen en aanverwante diensten in de verschillende verwerkingsstadia, voor de binnenlandse en buitenlandse markten.

Een prijsindex meet de procentuele verandering in een verzameling van prijzen doorheen de tijd. Een afzet wordt gedefinieerd als de som van de opbrengsten

van in een periode verkochte goederen of verrichte diensten.

Het verschil met een consumptieprijsindex

De consumptieprijsindex volgt de prijzen die betaald worden door gezinnen voor aangekochte goederen en diensten die representatief zijn voor hun verbruiksgewoonten. Bij de afzetprijsindex wordt er gekeken vanuit het standpunt van de verkoper. De afzetprijsindex volgt de prijzen die de Belgische ondernemers ontvangen voor de goederen die ze produceren.

De afzetprijsindex wordt hoofdzakelijk berekend via een prijzenquête bij ondernemingen die industriële goederen produceren en via enkele administratieve bronnen. De prijs per eenheid van representatieve getuigenproducten wordt voor de verschillende sectoren gevolgd.

Om een prijs vast te stellen, wordt de feitelijke transactieprijs gebruikt (niet de catalogusprijs), zonder btw en andere belastingen, inclusief subsidies of kortingen en wordt er rekening gehouden met alle prijsbepalende kenmerken van de producten, zoals het aantal verkochte goederen en kwaliteitsveranderingen.

Een kettingindex

De afzetprijsindex wordt berekend als een maandelijkse kettingindex. In tegenstelling tot een directe index (zoals de consumptieprijsindex), die de huidige prijzen steeds vergelijkt met een basisjaar, worden de prijzen van de afzonderlijke producten vergeleken met die van de vorige maand.

Er wordt een gewogen gemiddelde genomen van de gemiddelde prijsevoluties per onderneming binnen de productgroepen of aggregaten. Dat wordt gebaseerd op de belangrijkheid van een bedrijf binnen de steekproef, bepaald door de waarde van de productie en de omzet.

Die prijsevoluties worden dan toegevoegd aan de index van de vorige maand om zo te kunnen spreken van een index met basisjaar 2010. Dat wil zeggen dat de index het verschil uitdrukt tussen het huidige prijsniveau en het gemiddelde prijsniveau van 2010.

Het gebruik van een kettingindex maakt de behandeling van nieuwe en verdwijnende producten of ondernemingen eenvoudiger, net als kwaliteitsverandering en ontbrekende waarnemingen.

D I Demografie van de ondernemingen

De vijf meest voorkomende sectoren

In dit hoofdstuk gaat het om btw-plichtige ondernemingen. Het bevat dus niet alle categorieën van ondernemingen. De ondernemingen worden ingedeeld volgens de secties van de NACE Rev.2-classificatie.

48

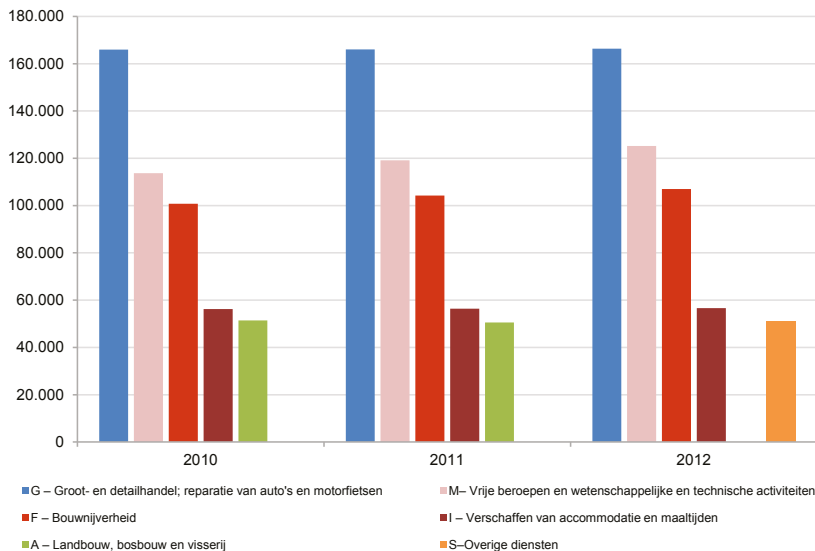
De laatste drie jaar wint de verkoop, handel en de herstelling van auto's aan belang. Daarna volgen vrije beroepen en wetenschappelijke en technische activiteiten, en tot slot de bouwsector.

De meeste benamingen van de activiteitensectoren zijn relatief duidelijk, behalve de secties M en S.

Sectie M omvat het geheel van rechtskundige (notarissen, gerechtsdeurwaarders, juridisch adviseurs) en boekhoudkundige activiteiten (accountants, fiscale experts,...), activiteiten van hoofdkantoren en adviesbureaus op het gebied van bedrijfsbeheer, architecten en ingenieurs, technische testen en toetsen, speur- en ontwikkelingswerk op wetenschappelijk gebied, reclamewezen en marktonderzoek, fotografie en vertaal- en tolkactiviteiten.

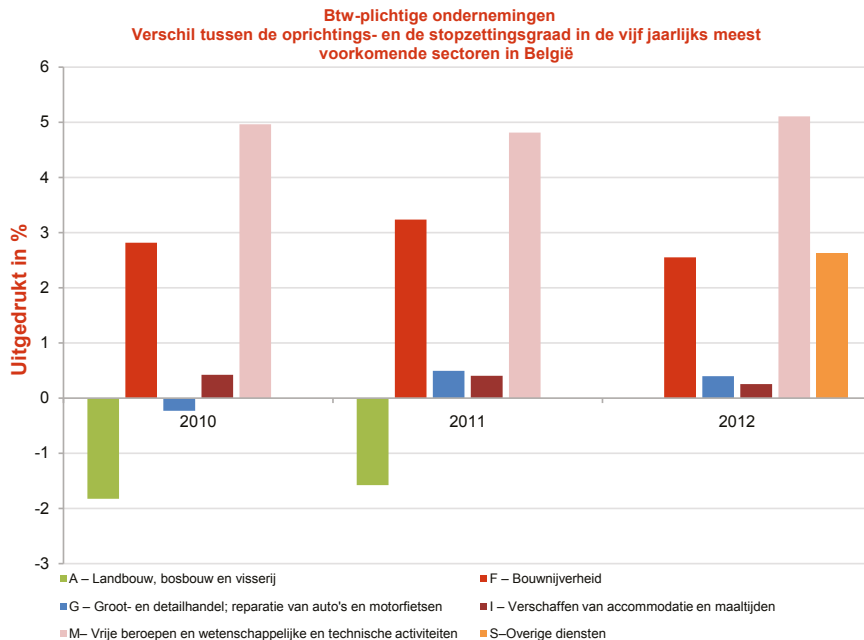
Sectie S omvat onder meer de activiteiten van verenigingen: werkgevers- of werknemersorganisaties, professionele, filosofische, politieke of religieuze organisaties of associaties.

Btw-plichtige ondernemingen
Aantal actieve bedrijven in de vijf jaarlijks meest voorkomende sectoren in België

De grafiek hieronder toont het verschil per jaar tussen de oprichtings- en de stopzettingsgraad van ondernemingen voor de vijf grootste activiteitssectoren.

Het gaat alleen om het verschil, niet om de omvang van de oprichtings- of de stopzettingsgraad.

Landbouw is de enige sector waarin de stopzettingsgraad van btw-plichtige of opnieuw btw-plichtige ondernemingen aanzienlijk hoger ligt dan de oprichtingsgraad. Het verbaast dus niet dat de populatie van die sector geleidelijk afneemt. In 2012 verdween landbouw uit de top-5 en werd het zelfs ingehaald door de categorie overige diensten.

De sterkst toegenomen sectoren zijn de wetenschappelijke en technische activiteiten en de bouw. Die laatste kende echter een lichte terugval in 2012 in vergelijking met 2011.

Opmerkelijk is eveneens dat het verschil tussen de oprichtings- en de stopzettingsgraad van ondernemingen in de horeca sinds drie jaar positief is. Hoewel de sector al enkele jaren kleiner wordt, wordt die afname sinds kort gecompenseerd door een toegenomen ondernemingszin.

Daarnaast telde de handel, verkoop en herstelling van auto's het grootste aantal ondernemingen in 2010, maar de sector loopt lichtjes terug: de groei in 2011 en 2012 was zeer zwak.

Werkgelegenheid in de tien meest voorkomende sectoren

De volgende tien grafieken tonen de verdeling van btw-plichtige ondernemingen per grootteklasse op 31 december 2012.

Van de 10 sectoren met de meeste ondernemingen in 2012:

- telde 80% van de ondernemingen geen enkele werknemer;
- bevond 13% van de ondernemingen zich in de klasse van 1 tot 4 werknemers;
- bevatten de overige klassen (van 5 tot 1.000 werknemers of meer) iets minder dan 4% van de ondernemingen.

26% van de werknemers werkt in de groot-en detailhandel en de reparatie van auto's en motorfietsen. De vrije beroepen en wetenschappelijke en technische activiteiten (18%) en de bouwsector (16%) vervolledigen de top-3.

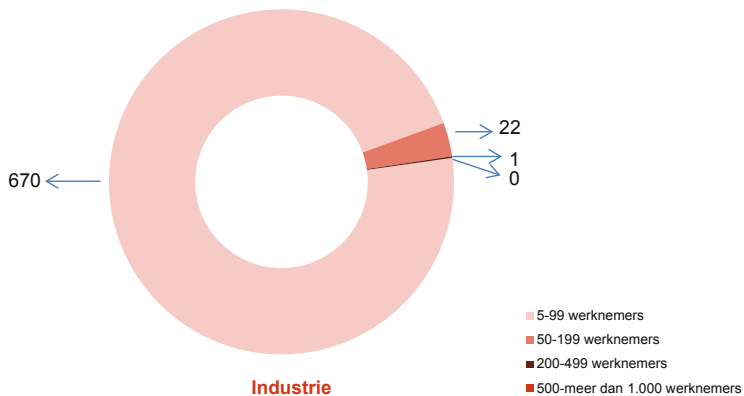
In tegenstelling tot de andere sectoren is de industrie vooral vertegenwoordigd in de grootteklassen met de meeste werknemers. Zo vinden we bijna een derde van de totale bevolking van die categorie terug in de klassen van 500 tot 999 werknemers of 1.000 werknemers en meer.

De handel in, verkoop en reparatie van auto's en motorfietsen is meer vertegenwoordigd in de minder omvangrijke grootteklassen. Bij meer dan 50 werknemers neemt het belang van de sector af. Toch vertegenwoordigt de sector nog ongeveer 18% van de ondernemingen met meer dan 1.000 werknemers.

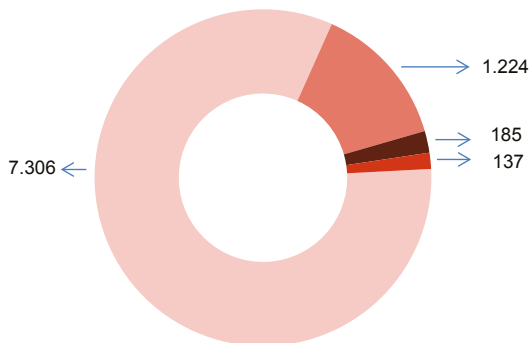
De bouwsector is minder actief in de omvangrijkste grootteklassen. De sector vertegenwoordigt slechts 0,015% van het totaal aantal ondernemingen met meer dan 1.000 werknemers in de tien belangrijkste sectoren.

Aantal ondernemingen per grootteklasse volgens sector

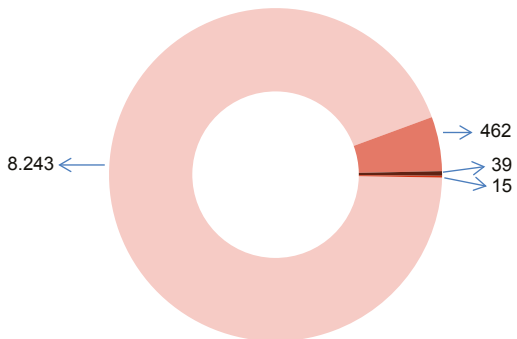
Landbouw, bosbouw en visserij

Industrie

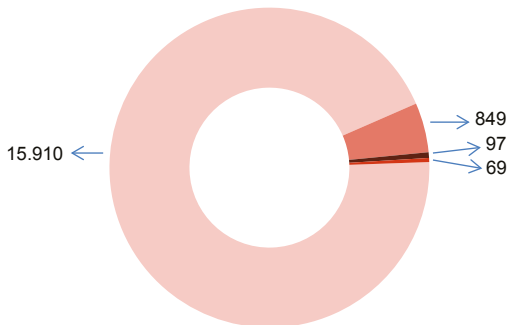

Bouwnijverheid

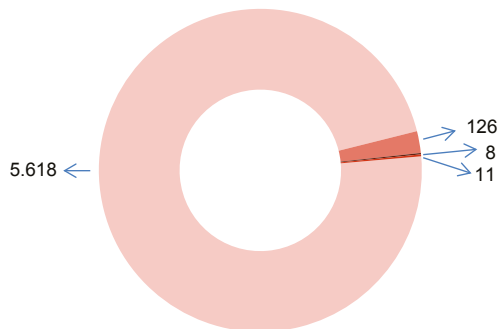

- 5-99 werknemers
- 50-199 werknemers
- 200-499 werknemers
- 500-meer dan 1.000 werknemers

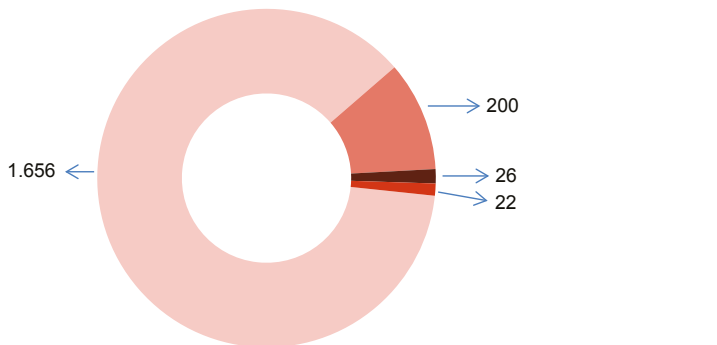
Groot- en detailhandel; reparatie van auto's en motorfietsen

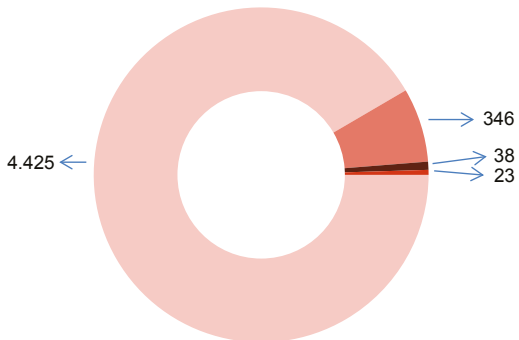
Verschaffen van accommodatie en maaltijden

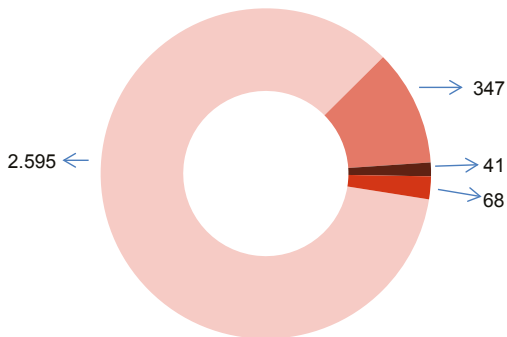
Informatie en communicatie

Vrije beroepen en wetenschappelijke en technische activiteiten

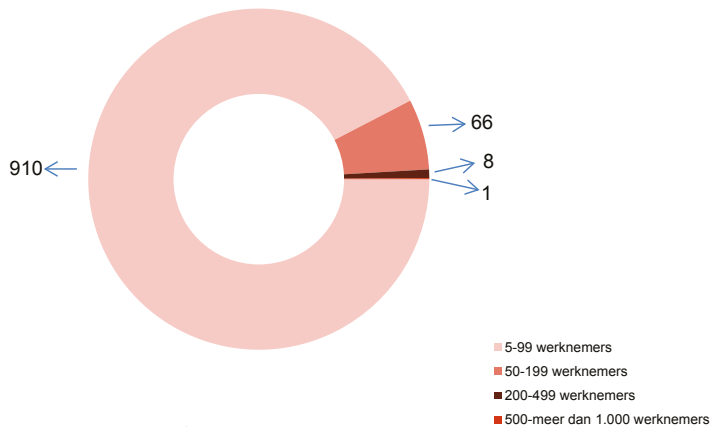

Administratieve en ondersteunende diensten

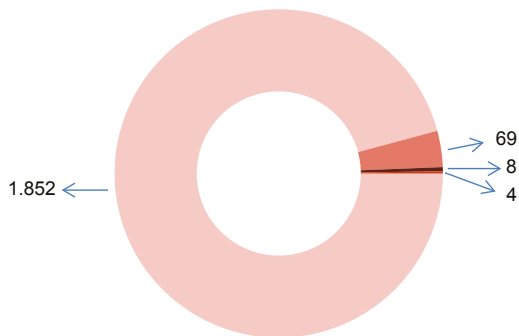

- 5-99 werknemers
- 50-199 werknemers
- 200-499 werknemers
- 500-meer dan 1.000 werknemers

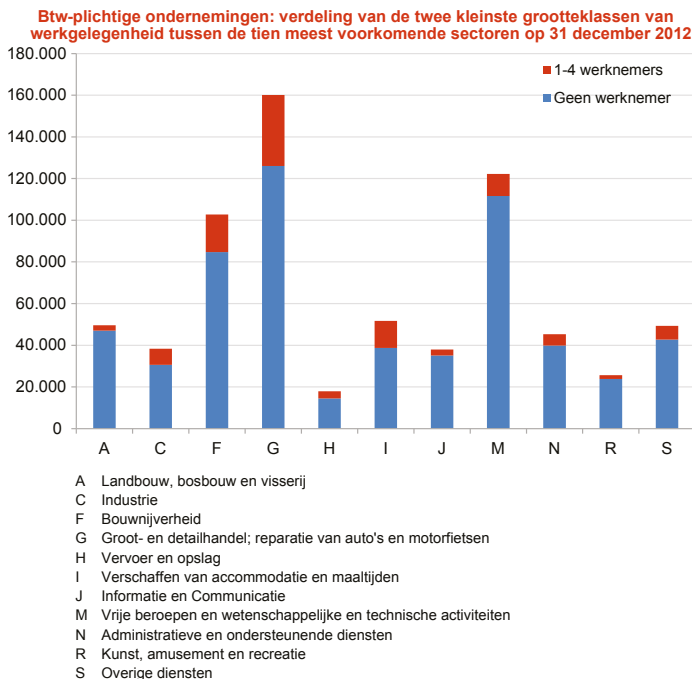
Kunst, amusement en recreatie

Overige diensten

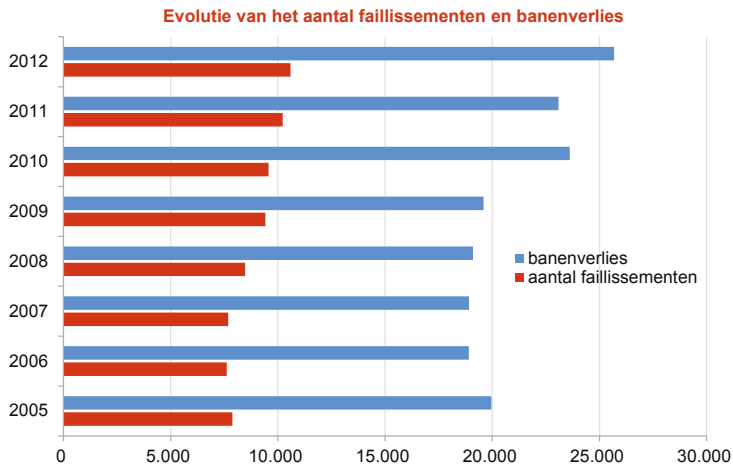
Deze grafiek geeft een overzicht van de verdeling van de werkgelegenheid per sector en visualiseert onder meer het aantal ondernemingen zonder werknemers in de tien belangrijkste sectoren. Het aantal ondernemingen zonder werknemers ligt rond 90% in informatie- en communicatietechnologie, in kunst en amusement en in wetenschappelijke en technische activiteiten. In de horeca benadert het 60%, terwijl het in de landbouw het hoogst ligt (meer dan 93%).

E | Faillissementen

In 2012 gingen er in totaal 10.587 ondernemingen in België failliet. Dat is een stijging van 3,5% ten opzichte van 2011. Het aantal banen dat verloren ging als gevolg van een faillissement steeg van 23.088 in 2011 tot 25.688 in 2012, een stijging van 11,3%.

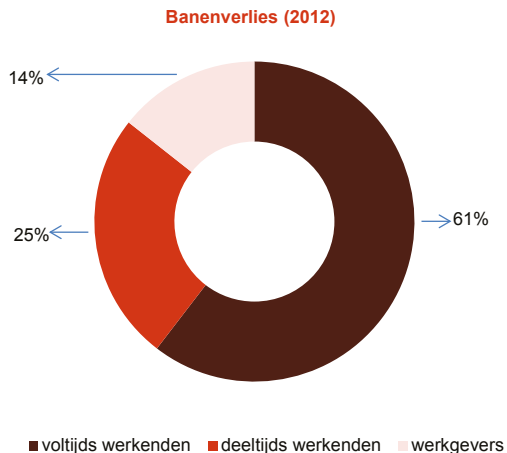
Er gingen aanzienlijk wat grote en middelgrote bedrijven (met 50 man personeel of meer) failliet: 61 in 2012 tegenover 37 in 2011 (+64,9%). Het gemiddelde aantal banen dat per faillissement verloren ging, steeg van 2,26 naar 2,42.

In totaal verdwenen er 15.513 voltijdse (+11,6%) en 6.474 deeltijdse banen (+14,3%). 3.693 loontrekkende werkgevers (+5,2%) verloren hun baan.

De sterkste stijging van het aantal faillissementen was merkbaar in de industriële sector. Daar steeg het aantal faillissementen van 574 tot 632, een stijging van 10,1%. Ook in de bouwsector steeg het aantal faillissementen, tot 1.802 (+6,4%).

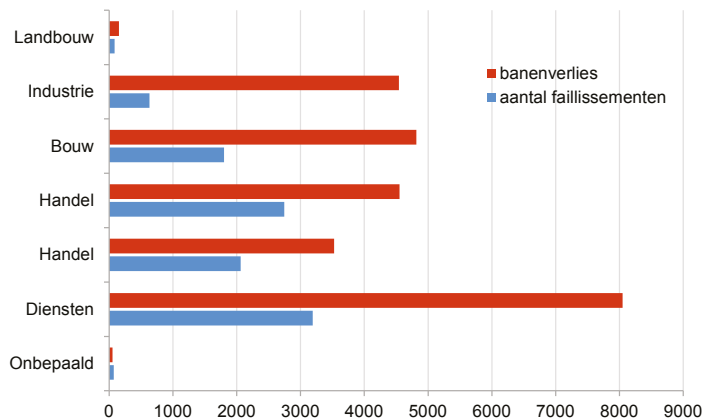
In de horeca bedroeg dat aantal 2.062 (+3,8%). Ook in de handelssector was er met 2.744 faillissementen een lichte stijging merkbaar (+1,9%).

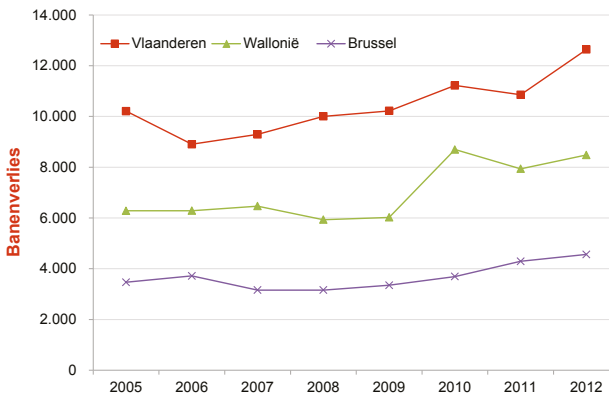
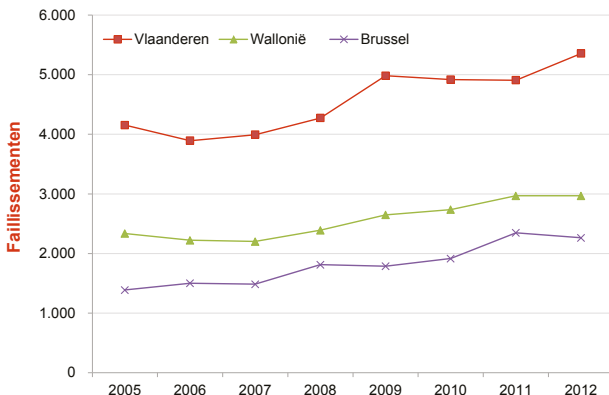
Faillissementen en banenverlies volgens sector in 2012

	Faillissementen	Banenverlies	Gemiddeld banenverlies per faillissement
Landbouw	84	152	1,8
Industrie	632	4.541	7,2
Bouwnijverheid	1.802	4.815	2,7
Handel	2.744	4.553	1,7
Horeca	2.062	3.527	1,7
Diensten	3.192	8.048	2,5
Niet-bepaalde activiteiten	71	52	0,7

Faillissementen en banenverlies volgens sector (2012)

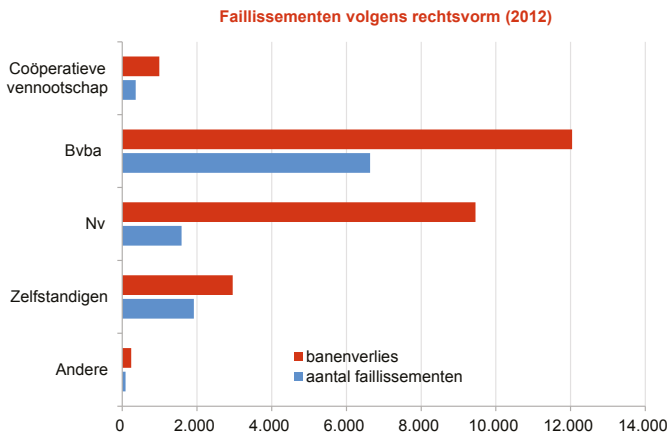
De stijging van het aantal faillissementen was aanzienlijk in Vlaanderen (5.365, +9,1%); in Wallonië bleef ze stabiel (2.968, 0,0%). In het Brussels Hoofdstedelijk Gewest was er een daling merkbaar (2.263, -3,6%).

Een opsplitsing van de faillissementen volgens rechtsvorm toont dat bvba's door hun grote aantal bij de meerderheid van de faillissementen betrokken zijn. Nv's laten echter het hoogste banenverlies per faillissement optekenen.

Faillissementen volgens rechtsvorm (2012)

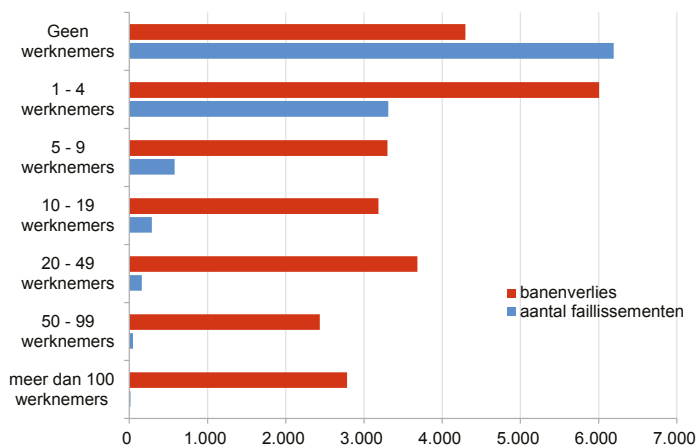
	Faillissementen	Banenverlies	Gemiddeld banenverlies per faillissement
Zelfstandigen	1.918	2.958	1,5
Nv	1.589	9.457	6,0
Bvba	6.636	12.039	1,8
Coöperatieve vennootschap	358	994	2,8
Andere	86	240	2,8

Het voorbije jaar gingen er vijftien bedrijven met meer dan 100 werknemers failliet, tegenover twaalf in 2011.

Meer dan de helft van de banen (53,0%) ging verloren bij faillissementen van bedrijven met minder dan 10 werknemers. Opvallend is de sterke stijging van het aantal faillissementen bij ondernemingen met 50 tot 99 werknemers (84,0%).

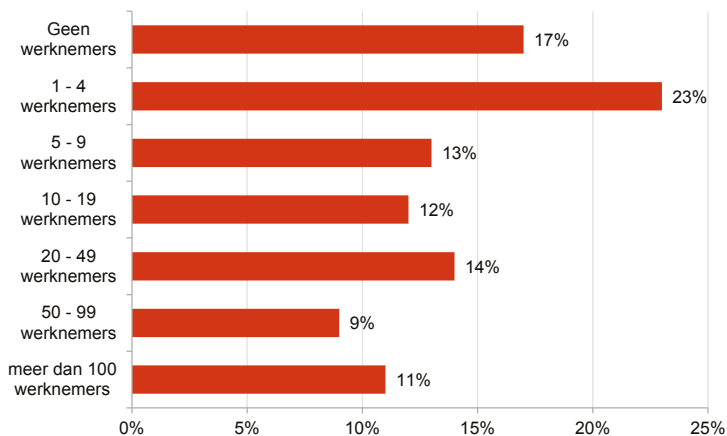
Faillissementen en banenverlies volgens grootteklasse (2012)

Faillissementen en banenverlies: evolutie 2011-2012

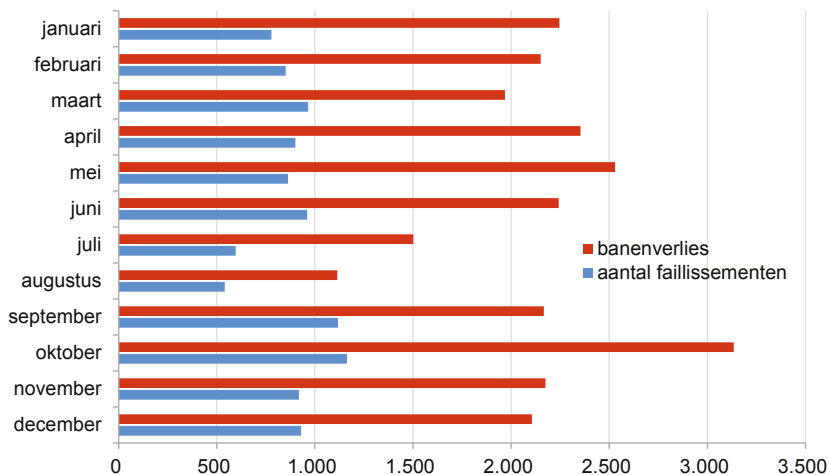
	Faillissementen	Banenverlies
Meer dan 100 werknemers	+25,0%	+58,8%
50-99 werknemers	+84,0%	+76,5%
20-49 werknemers	+5,3%	+0,4%
10-19 werknemers	+0,0%	-7,0%
5-9 werknemers	+8,0%	+12,2%
1-4 werknemers	+5,0%	+4,3%
Geen werknemers	+2,2%	+3,2%

Banenverlies volgens grootteklasse (2012)

In 2012 gingen er in de maand oktober de meeste ondernemingen failliet, namelijk 1.163.

Faillissementen en banenverlies per maand (2012)

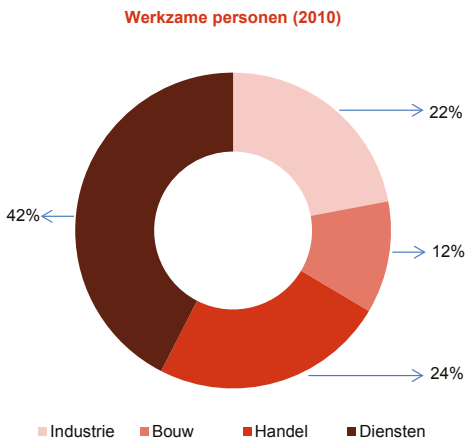
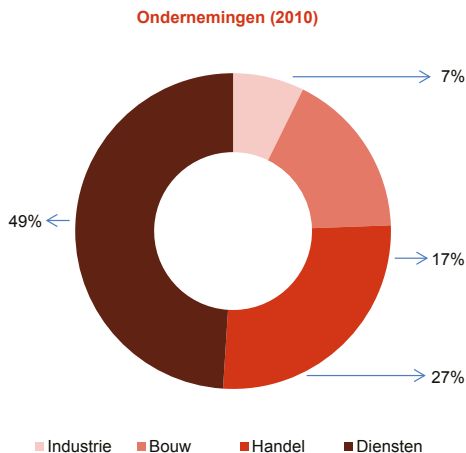

FI Structuur van de ondernemingen

De jaarlijkse structurele ondernemingsstatistieken beschrijven de structuur, het beleid en de prestaties van de ondernemingen volgens hun economische activiteit. Ze brengen de niet-financiële marktgerichte economie in beeld, meer bepaald de industrie, de bouw, de handel en heel wat dienstenactiviteiten. De structurele ondernemingsstatistieken zijn gebaseerd op enquêtegegevens en administratieve gegevens uit een steekproef van ondernemingen. Grote ondernemingen worden jaarlijks exhaustief ondervraagd.

De Belgische niet-financiële marktgerichte economie telde in 2010 538.543 ondernemingen en 2.649.160 werkzame personen.

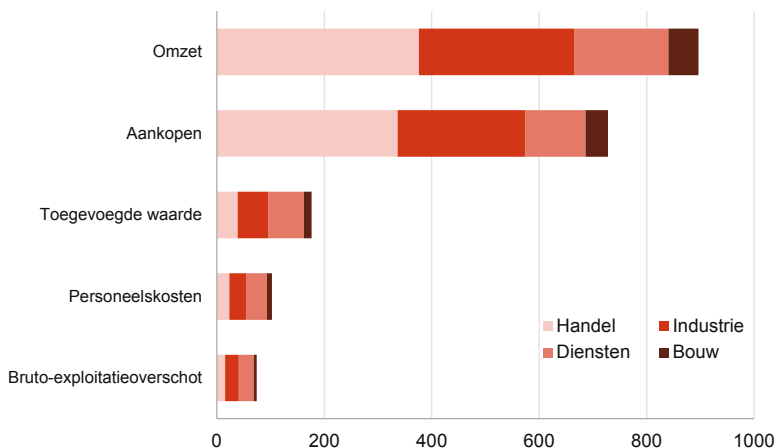
49 % van alle ondernemingen en 42% van de werkzame personen zijn terug te vinden in de dienstensector. De handel is de tweede grootste sector zowel qua aantal ondernemingen (27%) als qua tewerkstelling (24%). De industrie is de kleinste sector op vlak van aantal ondernemingen (7%) maar niet op vlak van het aantal werkzame personen (22%). In de industriële sector werken er per onderneming gemiddeld meer personen dan in

andere sectoren, namelijk 14,8. Voor de handel is dat 4,4, voor diensten 4,2 en voor bouwondernemingen 3,3.

De totale waarde van de omzet en de aankopen is het grootst voor de handel (respectievelijk 376 en 336 miljard euro), terwijl de dienstensector de grootste toegevoegde waarde, personeelskosten en het grootste bruto-exploitatieoverschot vertegenwoordigt (respectievelijk 66 miljard euro, 38 miljard euro en 28 miljard euro). Voor al die indicatoren is het aandeel van de bouwsector het kleinst.

Omzet, aankopen, toegevoegde waarde, personeelskosten en bruto-exploitatieoverschot, per sector (2010) (in miljard €)

Aankopen omvatten de waarde van alle goederen en diensten die zijn gekocht voor wederverkoop of voor verbruik in het productieproces.

De omzet omvat de totale waarde van de marktverkoop van goederen en diensten aan derden.

De toegevoegde waarde komt overeen met het verschil tussen de omzet en de aankopen.

De personeelskosten komen overeen met de beloning die de werkgever uitkeert aan werknemers voor het werk dat ze verricht hebben, inclusief daarop betaalde belastingen en sociale premies.

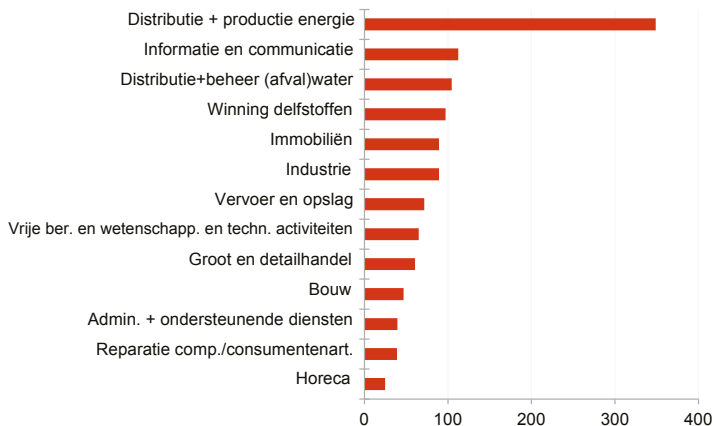
Het bruto-exploitatieoverschot wordt verkregen door van de toegevoegde waarde de personeelskosten af te trekken. Het is dus het overschot dat voortvloeit uit de bedrijfsactiviteiten na betaling van de ingezette arbeid. Het gaat om het saldo dat beschikbaar is om belastingen te betalen, de huidige investeerders te belonen (rente of dividend) en nieuwe investeringen te financieren.

De totale waarden voor de toegevoegde waarde en de personeelskosten worden vaak gelinkt aan werkgelegenheidsindicatoren, die worden uitgedrukt per capita.

Personeelskosten worden gelinkt aan het aantal werknemers, toegevoegde waarde aan het aantal werkzame personen. Het aantal werkzame personen omvat zowel werknemers als niet-betaalde werkzame personen zoals werkzame vennoten, niet-betaalde meewerkende gezinsleden, enzovoort.

De toegevoegde waarde per werkzame persoon is gemiddeld 67.000 euro per werkzame persoon, gaande van 25.000 euro voor de horeca tot 349.000 euro voor de distributie en productie van energie. De dienstensector is op dat vlak bijzonder divers: de hoogste toegevoegde waarde per persoon is terug te vinden in de sectoren 'informatie en communicatie' en 'immobiliën', de laagste toegevoegde waarde per persoon in de sectoren 'administratieve en ondersteunende diensten', 'reparatie van computers en elektrische toestellen' en 'horeca'.

Toegevoegde waarde per werkzame persoon (in 1000 €) (2010)

De gemiddelde personeelskosten zijn eveneens het laagst voor de horeca (22.000 euro) en het hoogst voor de distributie en productie van energie (105.000 euro), met een gemiddelde van 48.000 euro per werknemer.

Er bestaat een correlatie tussen toegevoegde waarde en personeelskosten per capita. Dat is echter niet altijd het geval: in de immobiënssector is de toegevoegde waarde per werkzame persoon relatief hoog (vijfde in de ranking), maar dat vertaalt zich niet in de personeelsuitgaven (tiende in de ranking).

Voor de sector van de vrije beroepen en wetenschappelijke en technische activiteiten is het verhaal omgekeerd. De toegevoegde waarde per werkzame persoon is gemiddeld laag (achtste in de ranking), maar de personeelskosten liggen er hoog (derde in de ranking).

● ● ● ● **Vastgoed
en bouw**

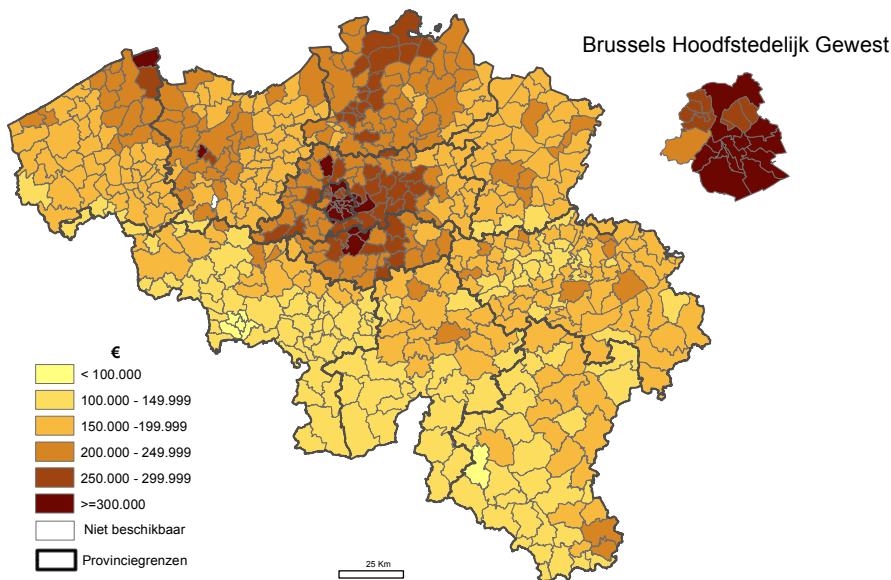
A | Vastgoedprijzen

In het eerste semester van 2012 kostte een woonhuis gemiddeld 191.302 euro. Voor een villa moest 329.725 euro neergeteld worden. Een doorsnee-appartement was voor 201.393 euro te krijgen. De prijs van bouwgrond bedroeg gemiddeld 105,4 euro/m². Sinds 1975 is de gemiddelde verkoopprijs van een gewoon woonhuis vertienvoudigd, terwijl het algemene prijsniveau (consumptieprijsindex) over die periode 3,5 keer hoger werd. In de laatste 35 jaar zijn gewone woonhuizen dus 3,5 keer zo snel in waarde gestegen als de prijzen van de producten die in de korf van de consumptieprijsindex zitten.

Transacties en gemiddelde prijzen van de verkoop van vastgoed

	1975	2000	2005	2010	2011	2012 (s1)
Gewone woonhuizen						
- aantal transacties	51.561	69.082	69.170	65.740	67.915	30.816
- gemiddelde prijs (€)	18.765	79.661	131.956	181.034	188.415	191.302
Villa's, bungalows, landhuizen						
- aantal transacties	2.696	7.977	16.630	17.758	18.088	8.019
- gemiddelde prijs (€)	67.074	266.927	262.675	319.660	330.862	329.725
Appartementen, flats, studio's						
- aantal transacties	16.081	30.047	32.982	44.477	42.253	21.147
- gemiddelde prijs (€)	30.011	88.943	141.269	189.774	195.496	201.393
Bouwgronden						
- aantal transacties	49.002	27.175	26.923	19.830	18.657	8.086
- gemiddelde prijs (€/m ²)	8,8	38,5	71,3	102,9	102,6	105,4

Gemiddelde prijs van gewone woonhuizen per gemeente, eerste semester 2012

De kaart hierboven visualiseert de gemiddelde prijzen voor gewone woonhuizen per gemeente tijdens de eerste helft van 2012: hoe donkerder de kleur, hoe hoger de gemiddelde prijs.

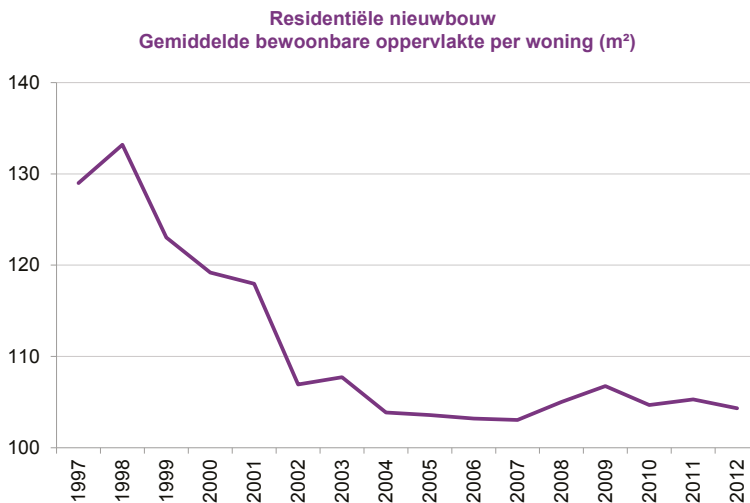
In het Vlaams Gewest is de duurste gemeente Kraainem, met gemiddeld 377.783 euro voor een gewoon woonhuis. De goedkoopste Vlaamse gemeente is Ronse (125.886 euro). In het Waals Gewest is de duurste gemeente Lasne (448.912 euro) en de goedkoopste gemeente Quaregnon (93.703 euro). In het Brussels Hoofdstedelijk Gewest is Elsene de duurste gemeente (514.149 euro) en Anderlecht de goedkoopste, met 239.299 euro.

B I Bouwvergunningen

Het aantal uitgereikte bouwvergunningen voorspelt de toekomstige bouwactiviteit.

In 2012 was de nieuwbouw van woongebouwen aan een licht herstel bezig: uit de cijfers blijkt dat er 5,3% meer gebouwen waren waarvoor een bouwvergunning was uitgereikt dan in 2011.

Renovatie van woongebouwen blijft een negatieve evolutie vertonen (-2,1%). Ook bij niet-woongebouwen blijft de negatieve trend aanhouden, zowel voor nieuwe gebouwen (-1,5%) als voor renovatie (-5,6%).

Bouwvergunningen						
	2006	2008	2009	2010	2011	2012
Nieuwbouw						
Woongebouwen						
Aantal woongebouwen	30.687	27.703	24.525	27.108	23.499	24.771
- Brussels Hoofdst. Gewest	309	299	240	225	180	230
- Vlaams Gewest	20.506	18.198	16.476	18.775	15.955	17.223
- Waals Gewest	9.872	9.206	7.809	8.108	7.364	7.317
Aantal woningen	61.083	52.651	45.448	49.817	44.353	46.862
- Aantal eengezinswoningen	26.596	24.313	21.680	24.146	20.854	21.973
- Aantal appartementen	34.487	28.338	23.768	25.671	23.499	24.889
Gemiddelde bewoonbare oppervlakte per woning (m ²)	103	105	107	105	105	105
Niet-woongebouwen						
Aantal niet-woongebouwen	4.508	4.778	4.426	4.750	4.584	4.524
Renovatie						
Aantal verbouwingen van woongebouwen	28.734	28.555	27.749	28.886	26.954	26.517
Aantal verbouwingen van niet-woongebouwen	6.073	5.861	5.226	5.252	5.175	4.910

C I Inventaris van de Belgische gebouwen

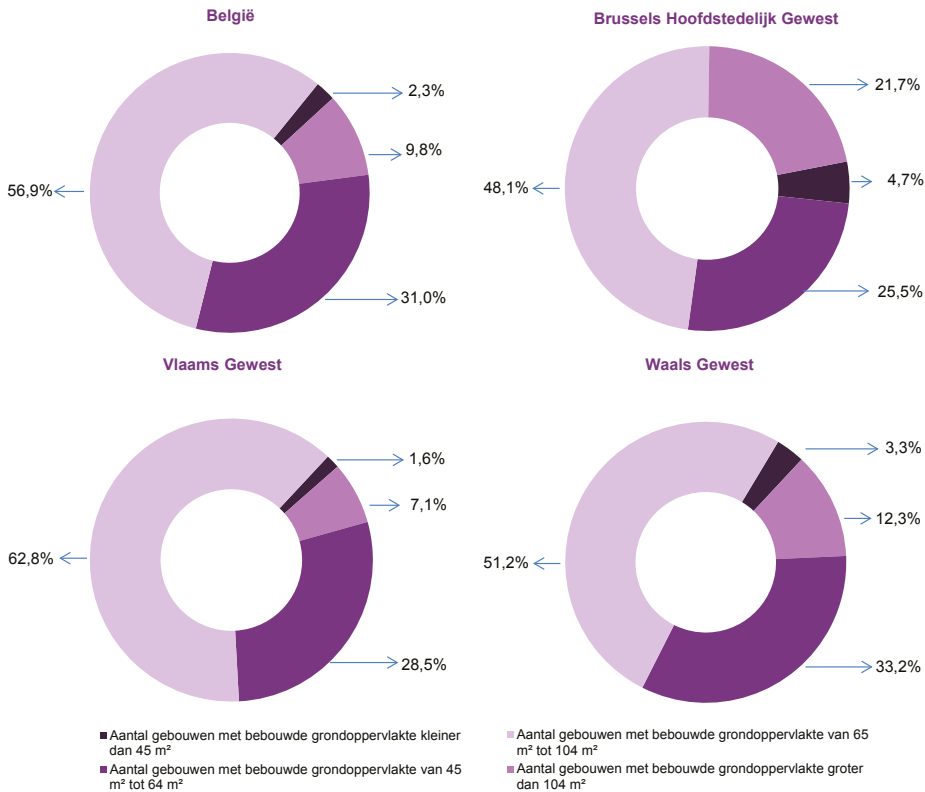
Sinds 1992 is het aantal gebouwen in België met 13,2% gestegen. België telde op 1 januari 2012 4.414.486 gebouwen. Het aantal woningen is in dezelfde tijdspanne met 20,6% toegenomen tot 5.179.638. De sterkste toename zien we in het Vlaamse Gewest: 22,9% meer woningen en 14,6% meer gebouwen. Wallonië staat dicht bij het Belgische gemiddelde met 19,5% meer woningen en 12,8% meer gebouwen. In het Brussels Hoofdstedelijk Gewest valt de toename van het aantal gebouwen in vergelijking met de twee andere gewesten minder uit (0,6%), maar het woningbestand is er wel met 11,3% toegenomen.

Het gebouwenpark, België en gewesten (2012)

	Brussels Hoofdst. Gewest	Vlaams Gewest	Waals Gewest	België
Aantal gebouwen	194.156	2.602.761	1.617.569	4.414.486
Aantal gebouwen opgericht na 1981	11.093	724.381	296.112	1.031.586
Aantal gebouwen met bebouwde grondoppervlakte kleiner dan 45 m ²	6.957	34.226	43.483	84.666
Aantal gebouwen met bebouwde grondoppervlakte van 45 m ² tot 64 m ²	37.487	154.465	161.195	353.147
Aantal gebouwen met bebouwde grondoppervlakte van 65 m ² tot 104 m ²	70.680	616.807	433.349	1.120.836
Aantal gebouwen met bebouwde grondoppervlakte groter dan 104 m ²	31.917	1.360.102	668.249	2.060.268
Aantal gebouwen uitgerust met centrale verwarming of airconditioning	111.806	1.594.454	797.139	2.503.399
Aantal woonegelegenheden	548.981	3.014.760	1.615.897	5.179.638

De leeftijd van de gebouwen verschilt sterk van gewest tot gewest. In Vlaanderen is 27,8% van de gebouwen na 1981 opgetrokken, terwijl dat in Wallonië 18,3% bedraagt en in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest slechts 5,7%.

Gebouwenpark volgens bebouwde grondoppervlakte (2012)

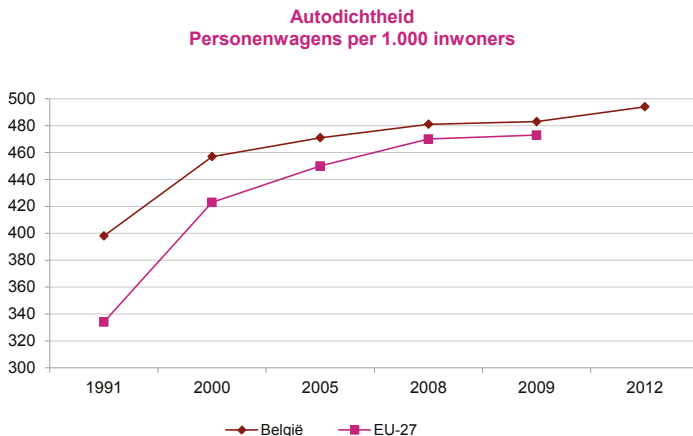

● ● ● ● ● Mobiliteit
en vervoer

A | Voertuigen

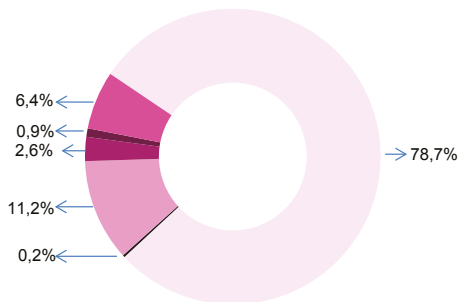
Vergeleken met 2002 is het totale voertuigenpark – inclusief motorrijwielen – gestegen met 17% en het aantal personenwagens met bijna 14%. Maar in vergelijking met 1 augustus 2011 is het totale voertuigenpark en het aantal personenwagens quasi gelijk gebleven (respectievelijk +0,86% en +0,68%).

In 1977 telde België één wagen per 3,55 inwoners. Vandaag neigt dat cijfer naar één wagen per twee inwoners: er zijn dus steeds meer voertuigen op onze wegen. Op 10 jaar tijd is de autodichtheid met bijna 25% gestegen. De autodichtheid in België is lichtjes hoger dan het Europese gemiddelde en sluit aan bij de cijfers van onze buurlanden.

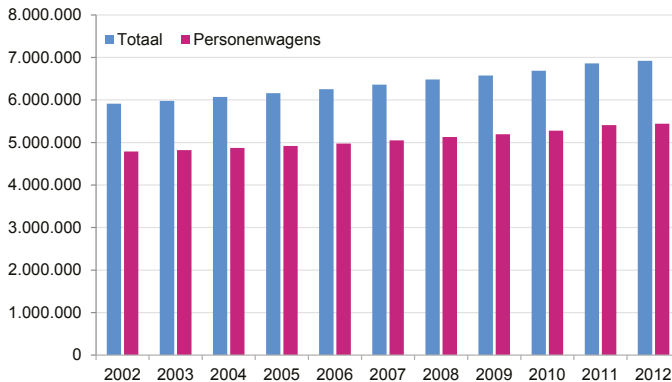
Personenwagens vertegenwoordigen 79% van het voertuigenpark, voertuigen voor goederenvervoer 11% en motorrijwielen 6,4%.

Voertuigenpark (2012)

- Personenwagens
- Autobussen en autocars
- Goederenvervoer (vrachtwagens, trekkers, bestelwagens)
- Landbouwtrekkers
- Speciale voertuigen
- Motorrijwielen

Evolutie van het voertuigenpark

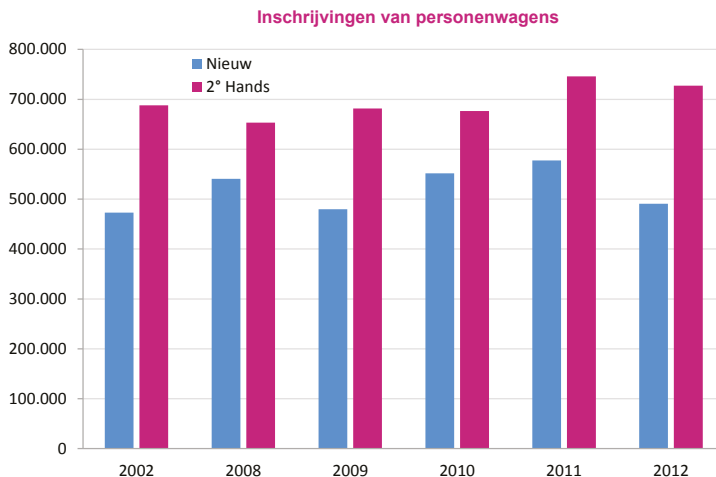
Grootte van het voertuigenpark

Op 1 augustus van het jaar	2002	2010	2011	2012	Evolutie 2012/2002	Evolutie 2012/2011
Totaal voertuigenpark	5.913.747	6.689.065	6.861.777	6.920.791	+17,0%	+0,9%
Personenwagens	4.787.359	5.276.283	5.407.015	5.443.807	+13,7%	+0,7%
Autobussen en autocars	14.769	16.226	16.100	16.031	+8,5%	-0,4%
Voertuigen voor goederenvervoer	540.637	690.837	714.370	726.237	+34,3%	+1,7%
Trekkers	46.789	46.673	46.844	46.774	-0,0%	-0,1%
Landbouw-trekkers	162.687	177.989	180.174	182.056	+11,9%	+1,0%
Speciale voertuigen	55.996	62.142	63.316	64.562	+15,3%	+2,0%
Motorrijwielen	305.510	418.915	433.958	441.324	+44,5%	+1,7%
Inwoners per personenauto op 1 augustus	2,15	2,08	2,03	2,03	-5,7%	+0,1%

Toelichting: Voertuigen voor goederenvervoer zijn vrachtwagens, bestelwagens, terreinwagens en tankwagens. Trekkers zijn bedrijfsmotorvoertuigen waaraan opleggers (voertuig zonder voorste as) gekoppeld worden. Speciale voertuigen zijn trage voertuigen waarvan de afmetingen en het gewicht de toegelaten maximumwaarden overschrijden. De hoogst toegelaten massa bedraagt in België 44 ton. De voertuigen van die categorie mogen dus enkel op de openbare weg onder strikte voorwaarden. Motorrijwielen zijn alle motorrijwielen die 40 km/u of sneller rijden. Dat zijn alle motorfietsen en de meeste bromfietsen.

De inschrijvingen van nieuwe voertuigen kenden na een stijging in 2010 en 2011 een terugval in 2012 tot op het peil van 2009. Zowel het aantal inschrijvingen van nieuwe personenwagens (-15%) als van vracht- en bestelwagens (-11%) en trekkers (-19%) daalde aanzienlijk in 2012. Enkel landbouwtrekkers kenden een lichte stijging in 2012.

De inschrijvingen van tweedehandsvoertuigen blijven voor de verschillende voertuigcategorïeën de laatste jaren relatief stabiel, met een lichte daling in 2012 vergeleken met 2011.

Inschrijvingen motorvoertuigen

	2002	2009	2011	2012	Evolutie 2012/2002	Evolutie 2012/2011
Inschrijvingen nieuwe voertuigen	556.854	571.001	679.619	582.772	+4,7%	-14,3%
Personenwagens	472.830	479.920	577.382	490.711	+3,8%	-15,0%
Autobussen en autocars	1.080	984	717	702	-35,0%	-2,1%
Voertuigen voor goederenvervoer	53.322	56.387	66.037	58.803	+10,3%	-11,0%
Trekkers	4.649	3.268	5.355	4.315	-7,2%	-19,4%
Landbouwtrekkers	3.419	2.914	3.283	3.377	-1,2%	+2,9%
Motorrijwielen	21.554	27.528	26.845	24.864	+15,4%	-7,4%
Inschrijvingen van tweedehands- voertuigen	776.377	775.397	854.815	831.495	+7,1%	-2,7%
Personenwagens	688.134	681.766	745.858	727.403	+5,7%	-2,5%
Autobussen en autocars	864	870	727	745	-13,8%	+2,5%
Voertuigen voor goederenvervoer	76.953	81.492	95.247	91.164	+18,5%	-4,3%
Trekkers	4.359	3.351	3.963	3.772	-13,5%	-4,8%
Landbouwtrekkers	6.067	7.918	9.020	8.411	+38,6%	-6,8%

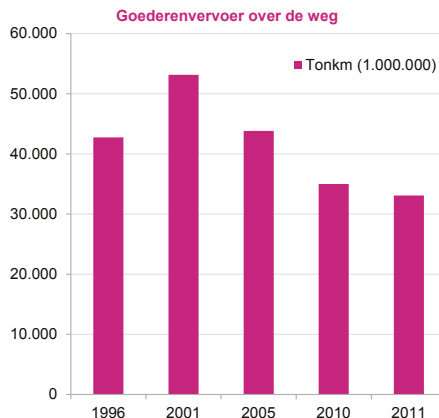
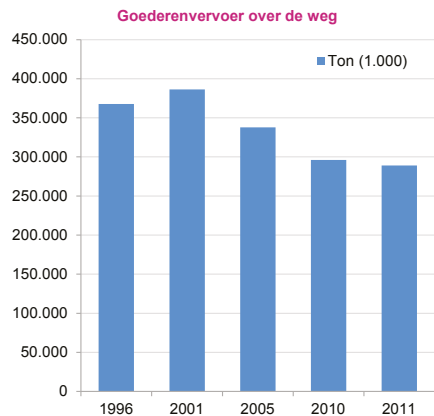
Toelichting: Voertuigen voor goederenvervoer zijn vrachtwagens, bestelwagens, terreinwagens en tankwagens. Trekkers zijn bedrijfsmotorvoertuigen waaraan opleggers (voertuig zonder voorste as) gekoppeld worden. Motorrijwielen zijn alle motorrijwielen die 40 km/u of sneller rijden. Dat zijn alle motorfietsen en de meeste bromfietsen. Motorrijwielen zijn niet inbegrepen bij de tweedehandsvoertuigen.

B I Goederenvervoer over de weg

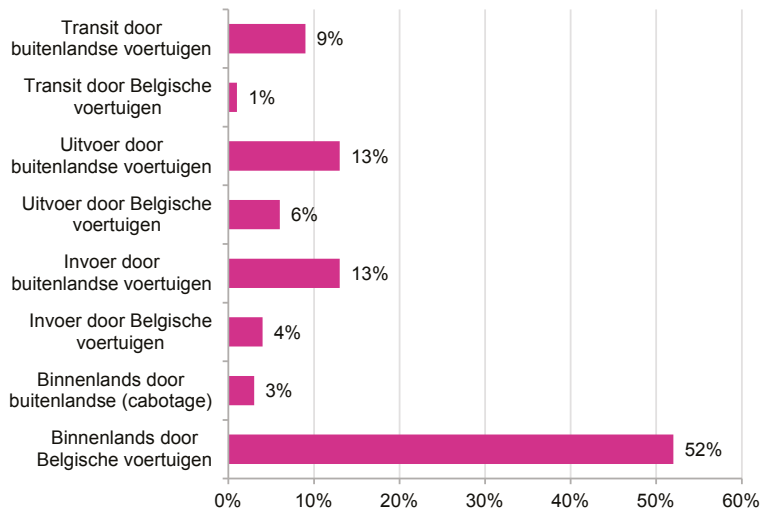
Het goederenvervoer over de weg door voertuigen die in België zijn ingeschreven – vrachtwagens en trekkers met minstens 1 ton nuttig laadvermogen – daalde vanaf 2000 voor het aantal vervoerde ton en voor de gepresteerde tonkilometers. Ten opzichte van 2010 daalde het aantal vervoerde ton in 2011 met 2% en het aantal tonkilometer met 5%. Vergeleken met 2001 was er in 2011 respectievelijk een daling van 25% en 38%.

Goederenvervoer over de weg door in België ingeschreven voertuigen

	Eenheid	1996	2001	2005	2010	2011	2011/ 2010	2011/ 2001
Ton	1.000 t	367.603	386.380	337.863	296.149	289.140	-2,4%	-25,2%
Tonkm	mln tkm	42.756	53.158	43.846	35.001	33.107	-5,4%	-37,7%

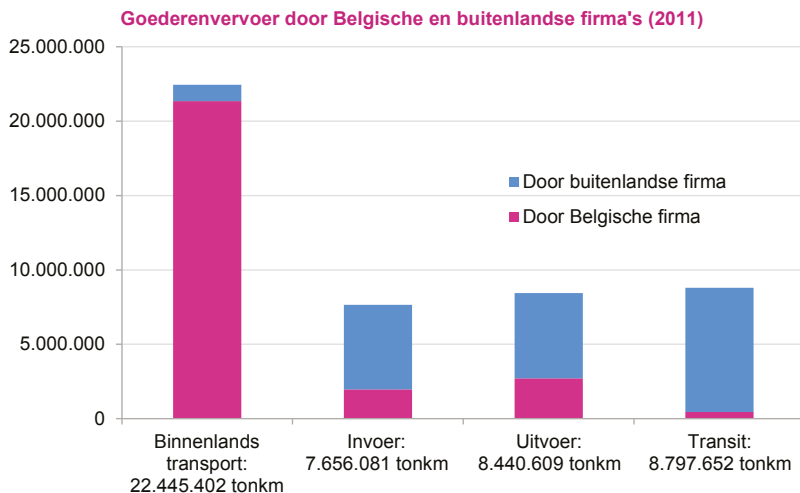
Vervoerde ton op Belgisch grondgebied (2011)

Voor het goederenvervoer op Belgisch grondgebied – door Belgische en buitenlandse voertuigen – wordt 95% van het binnenlands vervoer uitgevoerd door Belgische vrachtwagens en trekkers.

Ongeveer 75% van de invoer gebeurt door buitenlandse voertuigen. Voor de uitvoer is dat 68%, terwijl het transitverkeer (doorvoer zonder laden of lossen in België) voor 95% door buitenlandse voertuigen uitgevoerd wordt.

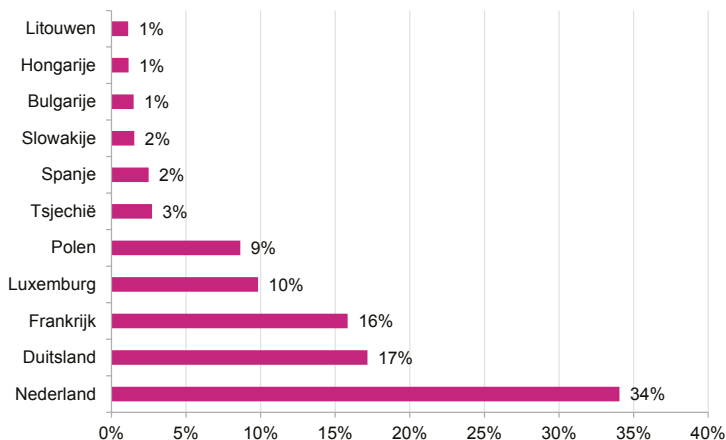
Van het totale vervoer op Belgisch grondgebied – uitgedrukt in ton - vertegenwoordigt het binnenlands vervoer 55%, de invoer 17%, de uitvoer 19% en het transitverkeer 10%.

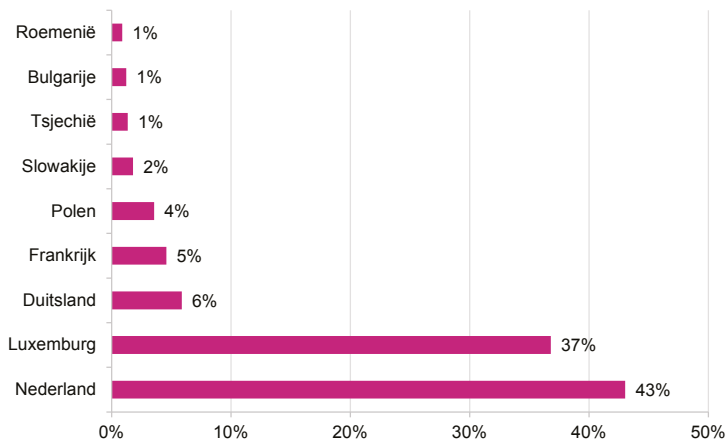
Nederland is verantwoordelijk voor 35% van de in- en uitvoer in België door buitenlandse voertuigen (uitgedrukt in ton), gevolgd door Duitsland (18%), Frankrijk (16%), Luxemburg (10%) en Polen (9%).

Ook voor cabotage - binnenlands vervoer in België door buitenlandse voertuigen - vormen die 5 landen de top 5, zij het in een iets andere volgorde.

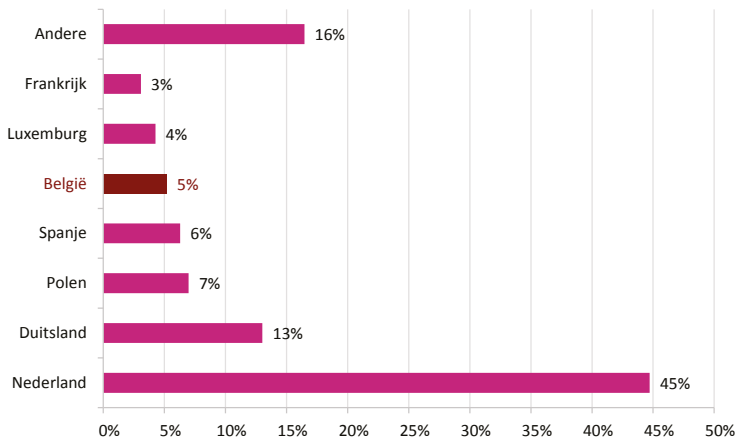
In- en uitvoer door buitenlandse voertuigen (2011)

Cabotage door buitenlandse voertuigen (2011)

Transit (2011)

C | Zeevaart

Zeevaart						2012/ 2011
	2000	2009	2010	2011	2012	
Binnengekomen zeeschepen (a)	32.594	27.441	28.812	28.306	26.795	-5,3%
Vertrokken zeeschepen (a)	30.385	28.114	29.640	29.262	27.649	-5,5%
Ladingen (x 1.000 t)	68.801	91.272	100.794	102.543	101.789	-0,7%
Lossingen (x 1.000 t)	111.082	110.692	125.561	128.375	120.705	-6,0%
Ontscheepte passagiers (x 1.000)	766	276	300	243	229	-5,8%
Ingeschepte passagiers (x 1.000)	757	290	310	254	237	-6,7%

(a) Inclusief extracommunautaire doorvoer

De zeevaart blijft een belangrijke sector voor ons land en een indicator voor de toestand van de economie. In 2009 werd de economische crisis zwaar gevoeld, maar in 2010 en 2011 volgde er een herstel. In 2012 daalde de hoeveelheid geladen en geloste goederen echter opnieuw.

Het passagiersvervoer (cruise passagiers niet inbegrepen) blijft achteruit gaan omwille van het succes van de Eurostar en het verminderde ferryaanbod.

D | Verkeersongevallen

In 2011 werden er 47.924 verkeersongevallen geteld, met een totaal van 63.660 slachtoffers. 858 mensen verloren het leven binnen de 30 dagen na het ongeval. Dat betekent een stijging van 4,4% in het aantal ongevallen en van 4% in het aantal slachtoffers, vergeleken met de resultaten van 2010.

Verkeersslachtoffers: aantal doden per miljoen inwoners

	1998	2003	2005	2008	2010	2011
Europese Unie	123	102	132	78	62	61
België	147	117	143	88	75	77
Duitsland	95	80	116	54	45	49
Frankrijk	153	101	154	67	62	61
Luxemburg	135	118	173	72	64	70
Nederland	68	63	86	41	32	33
Verenigd Koninkrijk	61	62	65	43	31	32

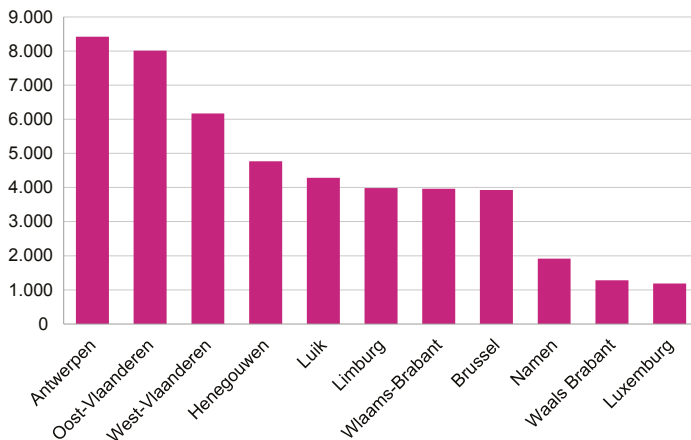
Verkeersslachtoffers: aantal doden in absolute cijfers

	1998	2003	2005	2008	2010	2011
Europese Unie	58.982	50.351	45.346	34.500	31.000	30.300
België	1.500	1.214	1.089	943	840	858
Duitsland	7.792	6.613	5.361	4.152	3.648	4.009
Frankrijk	8.920	6.058	5.318	4.273	3.992	3.963
Luxemburg	57	53	46	47	32	33
Nederland	1.066	1.028	750	644	537	546
Verenigd Koninkrijk	3.581	3.658	3.336	2.337	1.905	1.960

Het aantal doden steeg met 2%. Toch was het jaar 2010 in sommige opzichten uitzonderlijk door het hoge aantal winter- en vriesdagen.

Paradoxaal genoeg kunnen die slechte weersomstandigheden hebben bijgedragen tot de afname van het aantal ongevallen, en dus van het aantal slachtoffers. Mensen laten de wagen namelijk makkelijker in de garage of zijn voorzigtiger op besneeuwde of beijzelde wegen.

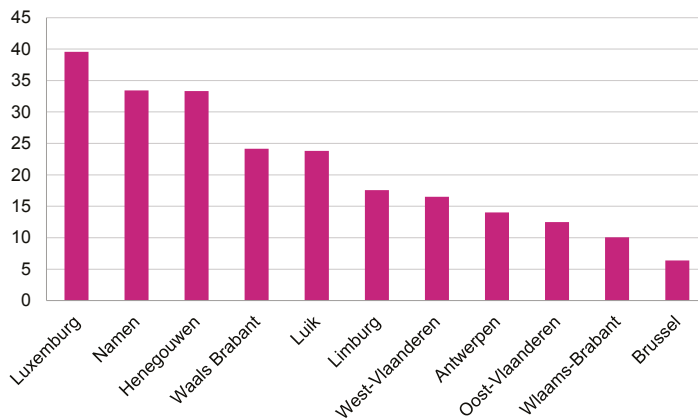
Aantal verkeersongevallen per provincie (2011)

Wel is er een sterke schommeling van het aantal ongevallen volgens de plaats.

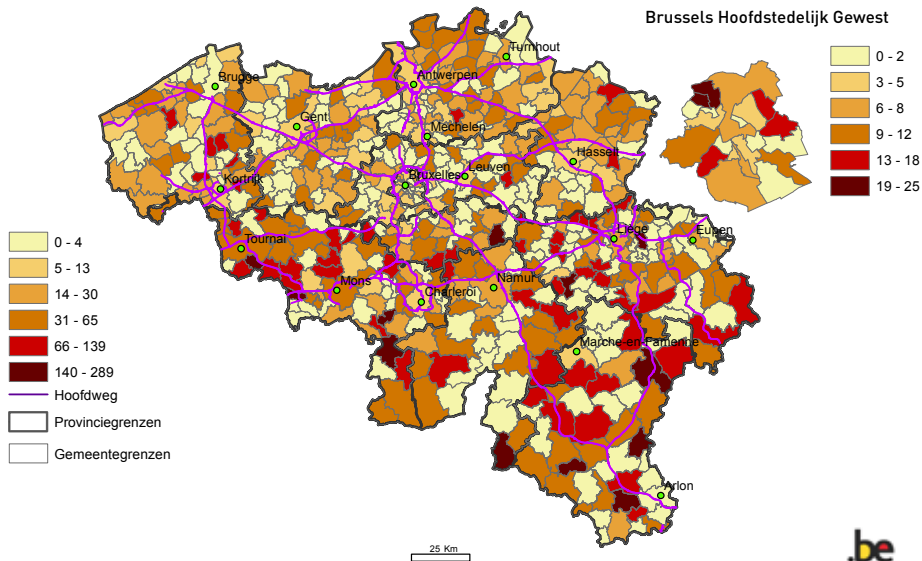
De provincies Antwerpen, Oost- en West-Vlaanderen kennen een hoger aantal ongevallen. De provincies Henegouwen, Namen en Luxemburg vallen dan weer op door de ernst van de ongevallen en een groter aantal overlijdens per duizend ongevallen.

Aantal doden per duizend verkeersongevallen per provincie (2011)

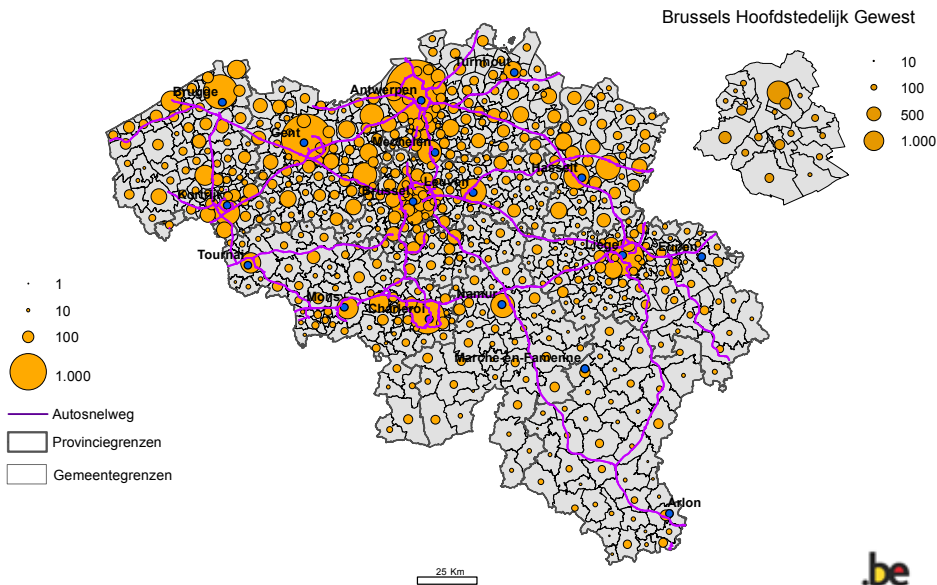

Ernst van de verkeersongevallen in 2011

Aantal doden 30 dagen per 1000 ongevallen per gemeente

Aantal ongevallen per gemeente in 2011

Brussels Hoofdstedelijk Gewest

- 10
- 100
- 500
- 1.000

- 1
- 10
- 100
- 1.000

- Autosnelweg
- Provinciegrenzen
- Gemeentegrenzen

25 Km

● ● ● ● ● ● **Samenleving**

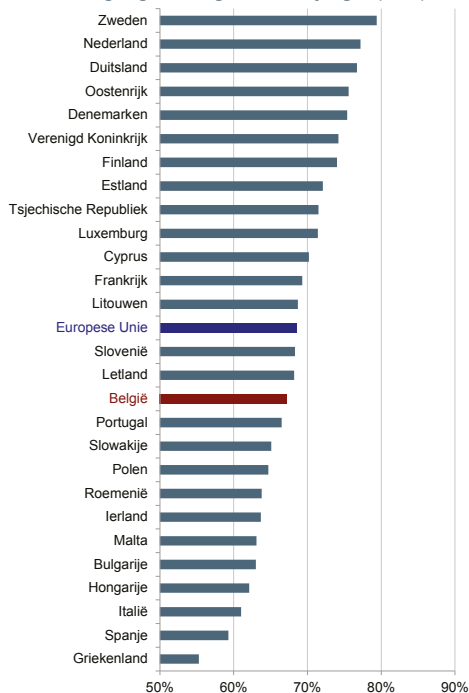
A | Werkgelegenheid en werkgelegenheidsgraad

In 2012 was in België 67,2% van de 20- tot 64-jarigen aan het werk.

De Belgische werkgelegenheidsgraad ligt daarmee iets lager dan het Europese gemiddelde, dat 68,5% bedraagt.

De hoogste werkgelegenheidsgraden werden waargenomen in Zweden, Nederland en Duitsland. In Griekenland, Spanje en Italië was de werkgelegenheidsgraad het laagst.

Werkgelegenheidsgraad 20-64-jarigen (2012)

De werkgelegenheidsgraad verschilt sterk naargelang de leeftijdsgroep. Bij jongeren van 15 tot en met 24 jaar ligt hij met 25,3% het laagst. Van alle personen van 25 tot en met 49 jaar is meer dan 80% aan het werk.

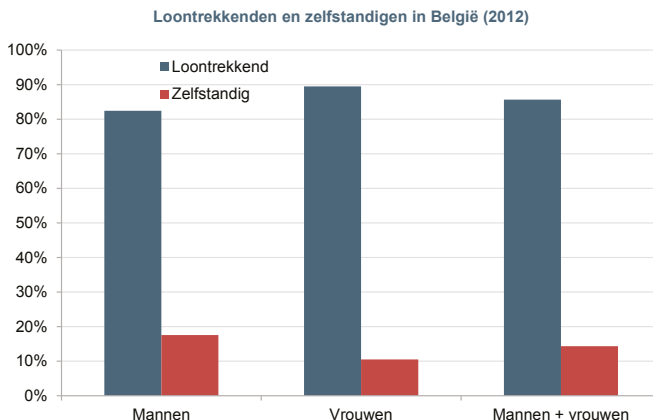
In de leeftijdsklasse van 50 tot en met 64 jaar werkt 52,4%. De laatste 10 jaar is de werkgelegenheidsgraad in die leeftijdsklasse sterk gestegen. De andere leeftijdsklassen lieten echter een daling of stabilisatie van het aantal werkende personen optekenen.

Werkgelegenheidsgraad naar leeftijdsgroep

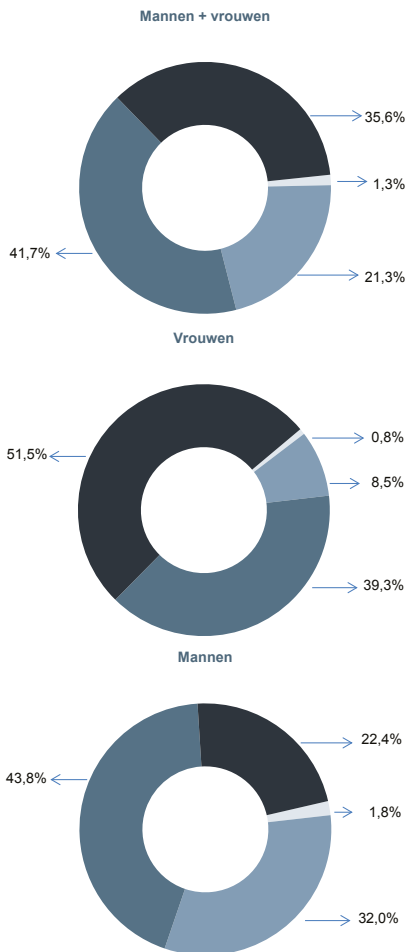
	2002	2007	2012
15-24 jaar	29,4%	27,5%	25,3%
25-49 jaar	79,0%	81,4%	80,2%
50-64 jaar	40,9%	48,0%	52,4%
Totaal (15-64 jaar)	59,9%	62,0%	61,8%

Van het totaal aantal personen met een job in België (meer dan 4,5 miljoen) werken 3.875.000 personen als loontrekkende en ongeveer 650.000 als zelfstandige.

Mannen werken vaker als zelfstandige dan vrouwen: 17,6% van de werkende mannen is zelfstandig, tegenover 10,5% van de vrouwen. In absolute cijfers oefenen dubbel zoveel mannen een zelfstandige job uit als vrouwen. Het gaat concreet om 433.000 mannen en 216.000 vrouwen met een job als zelfstandige.

De tertiaire of dienstensector telt het grootste aantal werknemers. In 2012 had bijna 42% van alle werkende personen een job in de dienstensector. Ook de quartaire of non-profitsector is populair, met 35,6% van de totale werkgelegenheid. Ruim 1 werkende op 5 werkt in de secundaire of productiesector en amper 1,3% in de landbouw of visserij (primaire sector).

Werkgelegenheid per sector

De verdeling van de werkende bevolking volgens sector verschilt sterk naargelang het geslacht. Vrouwen treffen we vaker dan mannen aan in de quartaire sector.

Meer dan de helft van de werkende vrouwen is er tewerkgesteld. Het gaat onder andere om jobs in de gezondheidszorg, onderwijs en openbaar bestuur. Daarnaast vinden we meer dan 39% van de werkende vrouwen in de dienstensector. Jobs in de landbouw en de industrie zijn minder in trek bij vrouwen.

43,8% van de mannen met een job werkt in de dienstensector. Op de tweede plaats komt de productiesector, met 32%. Die productiesector is veel belangrijker bij mannen dan bij vrouwen. Anderzijds vinden we mannen veel minder vaak dan vrouwen terug in de non-profitsector. Minder dan 2% van de werkende mannen werkt in de landbouw of visserij.

De meest voorkomende beroepen in België zijn verkopers en verkoopsassistenten, administratief medewerkers (algemeen), schoonmakers in hotels, kantoren en dergelijke, huishoudelijke hulpen en schoonmakers bij gezinnen, en leraren in algemene vakken in het secundair onderwijs.

Bij mannen komt een job als magazijnier het vaakst voor. Bij vrouwen treffen we het meest het beroep van schoonmaakster in hotels, kantoren en dergelijke aan.

Meest voorkomende beroepen (mannen + vrouwen)

1. Verkoper en verkoopsassistent	132.308
2. Administratief medewerker, algemeen	131.854
3. Schoonmaker in hotels, kantoren en dergelijke	109.665
4. Huishoudelijke hulp en schoonmaker in particuliere huishoudens	95.417
5. Leraar in algemene vakken in het secundair onderwijs	95.091

Meest voorkomende beroepen bij mannen

1. Magazijnier	58.138
2. Vrachtwagenchauffeur	54.983
3. Verkoper en verkoopsassistent	44.264
4. Toezichthoudend personeel in de industrie	38.450
5. Administratief medewerker, algemeen	36.650

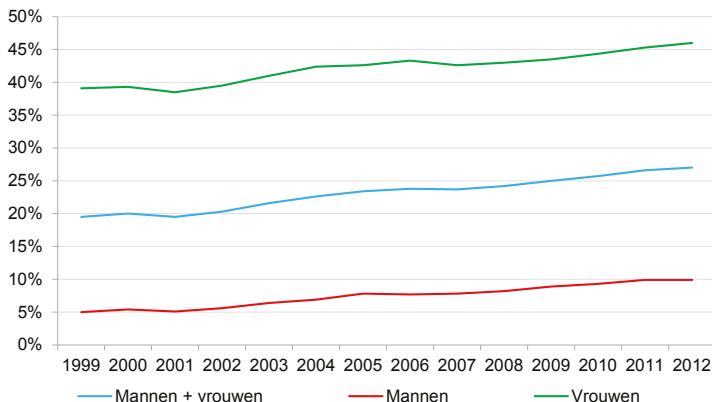
Meest voorkomende beroepen bij vrouwen

1. Schoonmaker in hotels, kantoren en dergelijke	95.526
2. Administratief medewerker, algemeen	95.204
3. Huishoudelijke hulp en schoonmaker in particuliere huishoudens	93.089
4. Verkoper en verkoopsassistent	88.044
5. Verpleegkundige	65.407

Deeltijds werken is al jaren in opmars. Ook in 2012 steeg het aantal deeltijdse werknemers verder.

In 1999 werkte 19,5% van alle loontrekkenden deeltijds. Dat percentage liep op tot 27% in 2012. Ondanks het feit dat het percentage deeltijds werkende mannen in de periode 1999-2012 verdubbelde, blijft deeltijds werken vooral populair bij vrouwen. Zo werkte in 2012 46% van alle loontrekkende vrouwen deeltijds, tegenover 9,9% van de loontrekkende mannen.

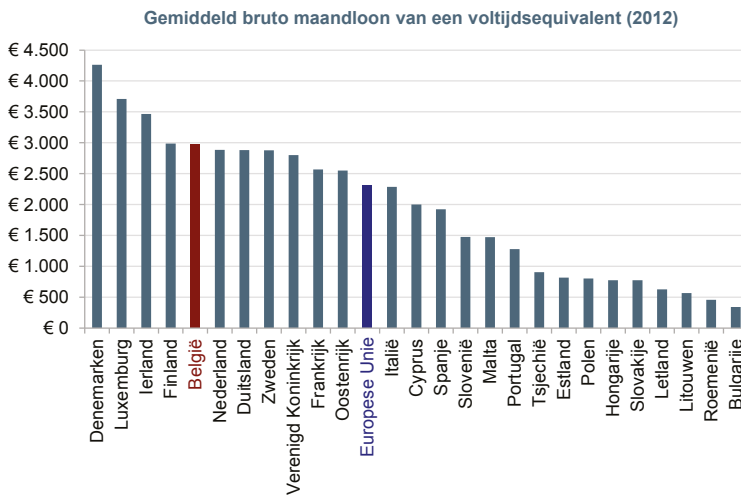
Evolutie van het percentage van deeltijdse arbeid bij loontrekkenden
(1999-2012)

BI Loon

Een werknemer verdient in België gemiddeld 2.965 euro bruto per maand. Slechts vier lidstaten van de Europese Unie betalen gemiddeld hogere lonen uit.

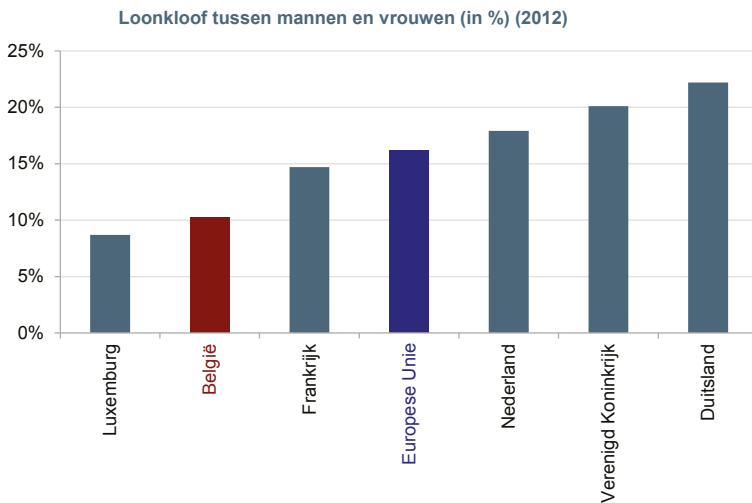
Met een gemiddeld bruto maandloon van 4.264 euro spant Denemarken de kroon. Ook in Luxemburg en Ierland is het financieel interessant werken, met bedragen die de 3.000 euro per maand overstijgen. Aan de andere kant van het spectrum vinden we talrijke Oost-Europese landen terug. Zo sluit Bulgarije de rij met een gemiddeld bruto maandloon van 343 euro.

Het gemiddelde loon van een werknemer hangt af van verschillende kenmerken. Een hogere opleiding resulteert bijvoorbeeld in een omvangrijker loonzakje.

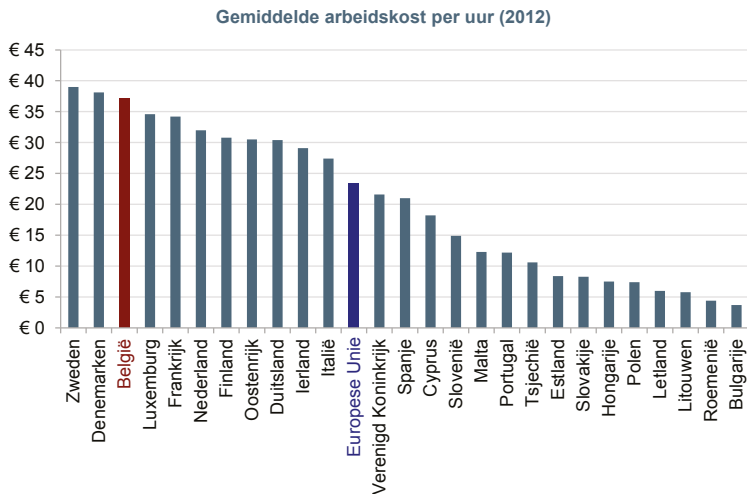
Ook tussen vrouwen en mannen blijft er nog steeds een verschil in verloning. In België verdient een vrouw per uur een loon dat gemiddeld 10 % lager ligt dan dat van een man.

Ondanks dat duidelijke verschil scoort België in Europa relatief goed. Bij de buurlanden ligt de loonkloof alleen in Luxemburg lager. De loonongelijkheid is het meest uitgesproken in Duitsland, waar vrouwen een uurloon ontvangen dat 22 % onder het salaris van mannen ligt.

De lonen van werknemers vormen ten slotte een belangrijke kostencomponent voor ondernemingen. Op Europees niveau kennen Denemarken en Zweden de hoogste loonkosten.

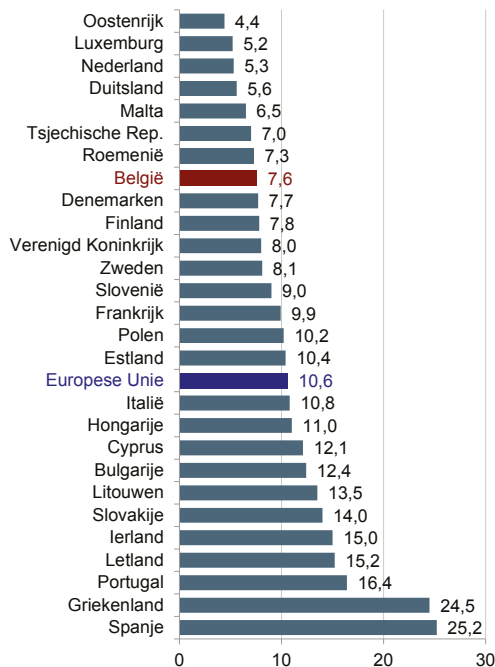
Met een arbeidskost van 37,2 euro per uur staat ons land op de derde plaats. Daarmee scoort België slechter dan de buurlanden, waar de arbeidskost per uur zich tussen de 30 euro en de 35 euro bevindt. Aan het andere uiteinde van het spectrum staan opnieuw de Oost-Europese landen. Een Bulgaarse werkgever betaalt gemiddeld 3,7 euro voor een uur arbeid.

C | Werkloosheid en werkloosheidsgraad

De werkloosheidsgraad in de Europese Unie schommelt tussen 4,4% (Oostenrijk) en 25,2% (Spanje) en bedraagt gemiddeld 10,6%. In België was in 2012 7,6% van de beroepsbevolking werkloos. Slechts zeven EU-lidstaten hebben een lagere werkloosheidsgraad dan België. Het gaat om Oostenrijk, Luxemburg, Nederland, Duitsland, Malta, Tsjechië en Roemenië. In Spanje en Griekenland worden de hoogste werkloosheidsgraden genoteerd.

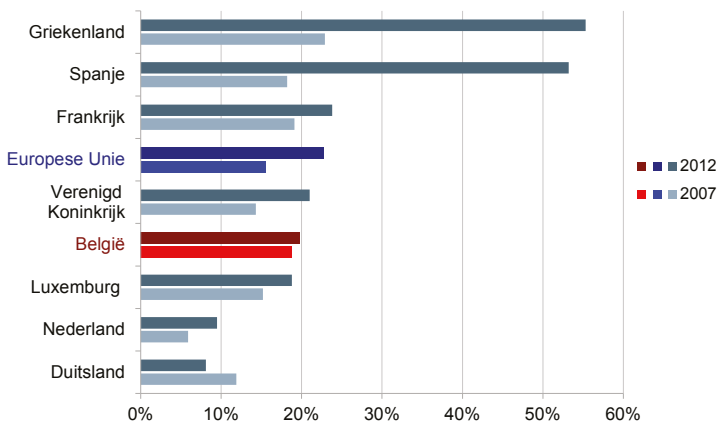
Werkloosheidsgraad in Europa (2012)

De werkloosheidsgraad van jongeren onder de 25 jaar binnen de Europese Unie vertoont nog grotere verschillen. In Duitsland is de werkloosheidsgraad van jongeren het laagst met 8,1%. Het is het enige buurland dat de jeugdwerkloosheidsgraad de afgelopen vijf jaar kon terugdringen. De Belgische jeugdwerkloosheidsgraad bedroeg in 2012 19,8%. België scoort zo beter dan het Europese gemiddelde van 22,8%.

De werkloosheidsgraad van jongeren ligt in België en de buurlanden meer dan de helft lager dan in Spanje en Griekenland, waar de jeugdwerkloosheid de laatste vijf jaar spectaculair toenam. In die twee landen was in 2012 meer dan de helft van de beroepsbevolking onder de 25 jaar werkloos.

Werkloosheidsgraad jongeren (onder 25 jaar) (2007 en 2012)

DI Inactieve bevolking

In 2012 waren er in België een kleine 4,3 miljoen personen van 15 jaar en ouder inactief. Ze verrichtten geen betaalde arbeid, zochten niet actief naar werk of waren niet beschikbaar om te werken. Het gaat om 1,8 miljoen mannen en 2,5 miljoen vrouwen. Meer dan de helft van de inactieven is ter beschikking gesteld voorafgaand aan het pensioen, op brugpensioen, op vervroegd pensioen of op pensioen. 20,5% van de inactieve bevolking van 15 jaar en ouder is leerling of student, 11,2% is huisvrouw of huisman, 7,6% is arbeidsongeschikt en 9,1% is inactief maar bevindt zich in geen van bovenstaande categorieën.

De verdeling bij de mannen is anders dan bij de vrouwen. 57,9% van de inactieve mannen is (brug)gepensioneerd, tegenover 47,1% van de inactieve vrouwen. Slechts 1% van de inactieve mannen is huisman, terwijl dat percentage bij de vrouwen 18,5% bedraagt. In absolute cijfers gaat het om 462.000 huisvrouwen tegenover 18.000 huismannen.

Samenstelling van de inactieve bevolking van 15 jaar en ouder (2012)

	Mannen		Vrouwen		Totaal	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Leerling / student	424.985	23,6%	454.256	18,2%	879.241	20,5%
Huisvrouw / huisman	18.015	1,0%	461.634	18,5%	479.650	11,2%
Arbeidsongeschikt	151.344	8,4%	176.613	7,1%	327.957	7,6%
Op (brug)pensioen, op vervroegd pensioen, terbeschikkingstelling	1.041.617	57,9%	1.175.687	47,1%	2.217.304	51,6%
Andere inactief	163.684	9,1%	227.725	9,1%	391.409	9,1%
Totaal	1.799.644	100%	2.495.916	100%	4.295.560	100%

E | Armoede

In België leeft 15,3 % van de bevolking in een huishouden dat over een inkomen beschikt dat lager is dan de armoedegrens. In 2011 lag de armoedegrens op 1.000 euro voor een alleenstaande en op 2.101 euro voor een gezin bestaande uit twee volwassenen en twee kinderen (respectievelijk 973 euro en 2.044 euro in 2010).

% van de bevolking onder de armoedegrens (2011)			
	Mannen	Vrouwen	Totaal
België	14,6	16,0	15,3
Vlaams Gewest	9,3	10,3	9,8
Waaals Gewest	17,9	20,5	19,2
0-15 jaar	:	:	18,5
16-64 jaar	12,4	14,0	13,2
65 jaar en ouder	20,1	20,3	20,2
Actief-werkend	4,3	4,0	4,2
Niet-actief :	24,7	24,0	24,3
Werkloos	37,9	37,8	37,8
Gepensionneerd	18,9	15,8	17,3
Andere niet-actieven	25,3	27,1	26,4
Opleidingsniveau: laag	24,0	26,6	25,4
Opleidingsniveau: gemiddeld	11,8	13,6	12,6
Opleidingsniveau: hoog	7,3	7,2	7,2

{:}: niet beschikbaar

Toelichting: Armoedegrens (België): alleenstaande 12.005 euro, huishoudens met twee volwassenen en twee kinderen 25.209 euro per jaar.

De inkomsten liggen hoger in Vlaanderen dan in de andere twee gewesten. De gegevens over het armoederisico bevestigen die verhouding: In Vlaanderen leeft 10% van de bevolking onder de armoedegrens, terwijl dat cijfer in Wallonië tot 19% stijgt. Vrouwen lopen een groter armoederisico dan mannen en ouderen vormen eveneens een kwetsbare groep. Werk hebben is de beste buffer tegen armoede, maar biedt geen absolute garantie. Het armoederisico van de werkende bevolking is minstens vijf keer kleiner dan dat van alle andere categorieën samen.

Armoederisico (in %)					
	2005	2008	2009	2010	2011
Europese Unie	16,4 (s)	16,4	16,3	16,4	16,9
België	14,8 (b)	14,7	14,6	14,6	15,3
Duitsland	12,2 (b)	15,2	15,5	15,6	15,8
Frankrijk	13,0 (b)	12,7 (b)	12,9	13,5	14,0
Luxemburg	13,7	13,4	14,9	14,5	13,6
Nederland	10,7 (b)	10,5	11,1	10,3	11,0
Verenigd Koninkrijk	19,0 (b)	18,7	17,3	17,1	16,2

(b): breuk in reeks

(s): schatting Eurostat

Toelichting: Het aantal personen met een equivalent beschikbaar inkomen dat onder de armoederisicogrens ligt, die is vastgelegd op 60% van het nationaal equivalent mediaan beschikbaar inkomen (na sociale transfers).

Naast monetaire armoede worden er nieuwe indicatoren ontwikkeld, zoals ernstige materiële deprivatie.

Mensen met 'ernstige materiële deprivatie' missen minstens vier van de negen volgende elementen en zijn niet in staat om: huur of courante rekeningen te betalen, hun woning degelijk te verwarmen, onverwachte uitgaven te doen, om de twee dagen vlees, vis of een proteïnerijk alternatief te eten, een week vakantie per jaar te nemen buiten hun huis, zich een eigen wagen, wasmachine, kleurentelevisie of telefoon aan te schaffen.

Ernstige materiële deprivatie (in %)				
	2005	2009	2010	2011
Europese Unie	10,7 (s)	8,1 (s)	8,1	8,8 (s)
België	6,5	5,2	5,9	5,7
Duitsland	4,6	5,4	4,5	5,3
Frankrijk	5,3	5,6	5,8	5,2
Luxemburg	1,8	1,1	0,5	1,2
Nederland	2,5	1,4	2,2	2,5
Verenigd Koninkrijk	5,3	3,3 (u)	4,8	5,1

(u): weinig betrouwbaar

(s): schatting Eurostat

In België leeft 5,7% van de bevolking in een huishouden met ernstige materiële deprivatie. Dat cijfer bedraagt 8,8% voor de Europese Unie. Mensen uit huishoudens met een risico op monetaire armoede zijn vatbaarder voor materiële deprivatie (23%).

Ernstige materiële deprivatie (in %) - België 2011

Totaal	5,7
Vlaams Gewest	2,9
Waals Gewest	7,4
Ernstige materiële deprivatie: items (in %)	
Niet in staat om een financiële reserve op te bouwen om huur of courante rekeningen te betalen	7,8
Niet in staat de woning voldoende te verwarmen	7,1
Niet in staat onverwachte uitgaven te kunnen doen	26,0
Niet in staat om de twee dagen vlees of vis te eten	4,8
Niet in staat om jaarlijks een week met vakantie te gaan	27,7
Niet in staat om een telefoon te betalen	0,3
Niet in staat om een kleurentelevisie te betalen	0,8
Niet in staat om een wasmachine te betalen	1,8
Niet in staat om een auto te betalen	7,0

F I Inkomen

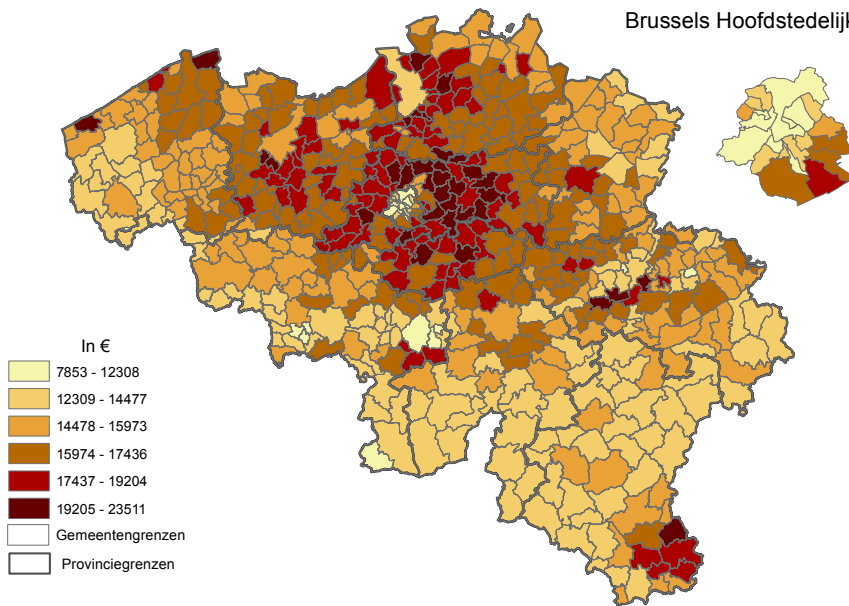
Het netto belastbare inkomen van de Belg bedroeg in 2010 gemiddeld 15.598 euro. Vlaanderen blijft de rijkste regio, maar Wallonië kent de sterkste inkomensstijging. Brussel kent niet alleen de laagste inkomens, ook de achterstand ten opzichte van de twee andere regio's neemt jaarlijks toe.

Leuven is de meest welvarende centrumstad, terwijl de inkomens het laagst liggen in Charleroi. Het afgelopen decennium daalde het relatieve welvaartspeil het sterkst in Antwerpen, terwijl Oostende de meest uitgesproken stijging liet noteren.

Sint-Martens-Latem spant de kroon als rijkste gemeente. Het gemiddelde inkomen per inwoner ligt er 51 % boven het Belgische cijfer. Sint-Joost-ten-Node is de armste gemeente. Het inkomen per hoofd bedraagt er de helft van het nationale gemiddelde en ligt 67 % onder het inkomen waar een inwoner van Sint-Martens-Latem over beschikt.

Gemiddeld netto belastbaar inkomen per inwoner per gemeente in 2010

Brussels Hoofdstedelijk Gewest

Bij de individuele aangiften¹ ligt het aangegeven inkomen het hoogst in het Vlaams Gewest. Een gemiddelde Vlaming beschikt op jaarbasis over een inkomen dat 2,5% boven het Belgische cijfer ligt. De gemiddelde inwoner van het Waals Gewest beschikt dan weer over een inkomen dat 4,7% onder het nationale cijfer ligt.

Ook bij de gehuwden en de wettelijk samenwonenden ligt het aangegeven inkomen het hoogst in het Vlaamse Gewest. Aan de andere kant van het spectrum bevinden zich de inwoners van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Hun gemiddeld inkomen lag in 2010 immers 10,4% lager dan het nationale cijfer. Gehuwde en wettelijk samenwonende Brusselaars beschikken dus over een inkomen dat iets meer dan 10% lager ligt dan het bedrag dat de gemiddelde Belg aangeeft.

¹ Een aangifte kan worden ingevuld door één of door twee personen. Als algemene regel geldt de individuele aangifte, maar gehuwden en wettelijk samenwonenden moeten een gemeenschappelijke aangifte indienen.

Inkomens uit belastingaangiften : België en de gewesten

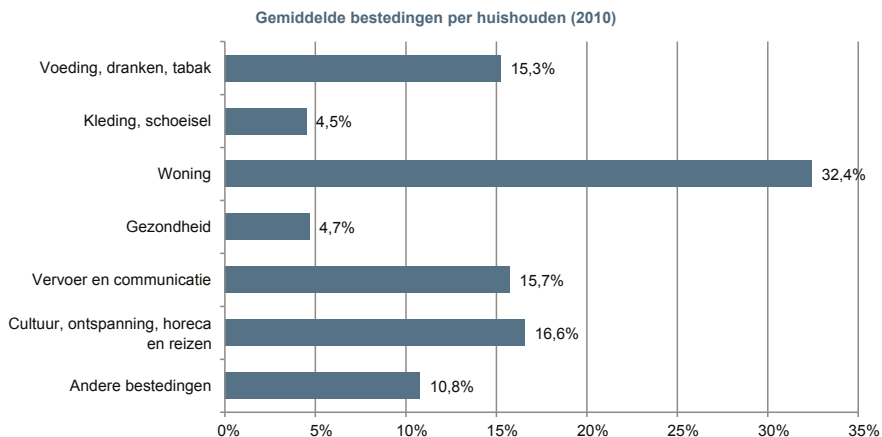
	2008		2009		2010	
	Gemiddeld inkomen per aangifte (€)	Mediaan inkomen per aangifte (€)	Gemiddeld inkomen per aangifte (€)	Mediaan inkomen per aangifte (€)	Gemiddeld inkomen per aangifte (€)	Mediaan inkomen per aangifte (€)
Brussels Hoofdstedelijk Gewest						
Individuele aangifte	18.455	14.104	18.736	14.382	18.690	14.357
Gezamenlijke aangifte	39.527	27.531	39.863	28.065	39.993	28.309
Vlaams Gewest						
Individuele aangifte	18.365	15.858	18.785	16.282	18.827	16.301
Gezamenlijke aangifte	44.000	35.773	45.058	36.583	45.569	37.201
Waals Gewest						
Individuele aangifte	16.990	14.226	17.371	14.670	17.509	14.856
Gezamenlijke aangifte	42.348	34.346	43.237	35.147	43.712	35.788
België						
Individuele aangifte	17.912	15.104	18.301	15.546	18.367	15.630
Gezamenlijke aangifte	43.195	34.713	44.150	35.507	44.622	36.097

Toelichting: mediaan = inkomen in het midden van de reeks als alle aangiften geklasseerd worden van laag naar hoog; de helft van de aangegeven inkomens is lager, de andere helft hoger.

G I Uitgaven huishoudens

De uitgaven van de Belgische huishoudens bedroegen in 2010 gemiddeld 34.800 euro. Het grootste deel ervan, 32,4% van het totaalbedrag, werd besteed aan de woning (en tuin), gevolgd door uitgaven voor cultuur, vrije tijd, horeca en reizen (16,6%), vervoer en telecommunicatie (15,7%), en voeding, drank en tabak (15,3%).

Op gewestelijk niveau consumeren de Vlaamse huishoudens met gemiddeld 35.900 euro het meest, tegen respectievelijk 33.900 euro en 31.750 euro voor de huishoudens in Wallonië en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Huishoudens in het Vlaamse Gewest consumeren op nagenoeg alle posten het budget meer dan die in de twee andere gewesten. Dat is onder meer het geval voor de uitgaven voor cultuur, vrije tijd, horeca en reizen (6.260 euro tegen 5.090 in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en 5.140 in Wallonië).

Gemiddelde bestedingen per huishouden en per jaar naar gewest - 2010

	Bedrag in €			
	België	Brussels Hoofdstede- lijk Gewest	Vlaams Gewest	Waals Gewest
Voeding, dranken, tabak	5.310	4.860	5.420	5.280
Kleding, schoeisel	1.570	1.330	1.710	1.400
Woning	11.290	10.720	11.500	11.120
Gezondheid	1.630	1.630	1.650	1.600
Vervoer en communicatie	5.480	4.590	5.720	5.350
Cultuur, ontspanning, horeca en reizen	5.770	5.090	6.260	5.140
Andere bestedingen	3.750	3.530	3.640	4.010
Gemiddeld totaal van de bestedingen	34.800	31.750	35.900	33.900

	Verdeling in %			
	België	Brussels Hoofdstede- lijk Gewest	Vlaams Gewest	Waals Gewest
Voeding, dranken, tabak	15,3%	15,3%	15,1%	15,6%
Kleding, schoeisel	4,5%	4,2%	4,8%	4,1%
Woning	32,4%	33,8%	32,0%	32,8%
Gezondheid	4,7%	5,1%	4,6%	4,7%
Vervoer en communicatie	15,7%	14,5%	15,9%	15,8%
Cultuur, ontspanning, horeca en reizen	16,6%	16,0%	17,4%	15,2%
Andere bestedingen	10,8%	11,1%	10,1%	11,8%
Gemiddeld totaal van de bestedingen	100%	100%	100%	100%

H | Onderwijs

Bijna 38% van de Belgische bevolking van 15 jaar en ouder bezit geen diploma van het hoger secundair onderwijs. Voor 34,1% is het hoger secundair het hoogste onderwijsniveau en bijna 28% heeft een diploma van het hoger onderwijs. Binnen het hoger onderwijs vinden we bij vrouwen het vaakst diploma's van het niet-universitair onderwijs van het korte type. Mannen daarentegen hebben vaker een universitair diploma op zak.

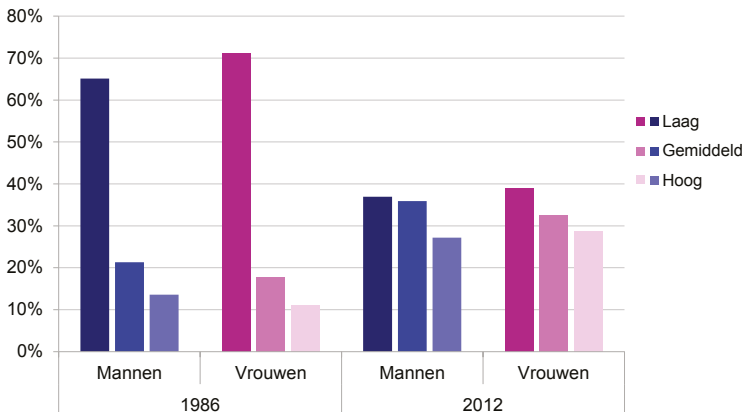
Onderwijsniveau van de bevolking van 15 jaar en ouder (2012)

	Mannen	Vrouwen	Totaal
Lager of geen diploma	16,5%	20,8%	18,7%
Lager secundair	20,4%	18,1%	19,2%
Hoger secundair	35,9%	32,4%	34,1%
Hoger niet-universitair, korte type / professioneel gerichte opleidingen	11,0%	15,5%	13,3%
Hoger niet-universitair, lange type / academisch gerichte opleidingen aan een hogeschool	4,6%	4,4%	4,5%
Universitair / academisch gerichte opleidingen aan een universiteit	11,5%	8,7%	10,1%
Totaal	100%	100%	100%

Het onderwijsniveau van de Belgische bevolking is tussen 1986 en 2012 sterk toegenomen. In 1986 had 65,1% van de mannen en 71,2% van de vrouwen van 15 jaar en ouder hoogstens een diploma van het lager secundair onderwijs. Dat percentage laaggeschoolden daalde de afgelopen decennia zowel bij mannen als bij vrouwen tot onder de 40% in 2012. De afname van het aantal laaggeschoolden ging bij beide geslachten gepaard met een toename bij zowel de gemiddeld- als de hooggeschoolden.

De sterkste stijging viel te noteren bij de vrouwen met een diploma van het hoger onderwijs. In 1986 was 11% van de vrouwelijke bevolking van 15 jaar en ouder houder van een diploma van het hoger onderwijs. In 2012 was het percentage hooggeschoolde vrouwen opgelopen tot 28,6%. Het aantal hooggeschoolde vrouwen ligt iets hoger dan het percentage hooggeschoolde mannen. Ten slotte was 35,9% van de mannen en 32,4% van de vrouwen in 2012 in het bezit van een diploma van het hoger secundair onderwijs zonder hogere studies te hebben afgerond.

Onderwijsniveau van de Belgische bevolking vanaf 15 jaar (1986 en 2012)

In België was in 2012 43,9% van de 30- tot 34-jarigen in het bezit van een diploma van het hoger onderwijs. België scoort daarmee ruim boven het Europese gemiddelde, dat 35,8% bedraagt. Vrouwen scoren hier beduidend beter dan mannen. Meer dan de helft van de vrouwelijke 30- tot 34-jarigen bezit een diploma van het hoger onderwijs, tegenover 37,1% van de mannen van 30 tot 34 jaar.

Percentage 30-34-jarigen dat een diploma van het hoger onderwijs heeft behaald

	2000	2005	2010	2011	2012
Europese Unie	22,4%	28,0%	33,6%	34,6%	35,8%
België	35,2% (b)	39,1%	44,4%	42,6%	43,9%
Duitsland	25,7%	26,1% (b)	29,8%	30,7%	31,9%
Frankrijk	27,4%	37,7%	43,5%	43,3%	43,6%
Luxemburg	21,2%	37,6%	46,1%	48,2%	49,6%
Nederland	26,5%	34,9%	41,4% (b)	41,1%	42,3% (p)
Verenigd Koninkrijk	29,0%	34,6%	43,0%	45,8%	47,1%

(b) breuk in de reeks

(p) voorlopige waarde

Toelichting: Duitsland telt een aantal postsecundaire studies niet mee, terwijl dat in andere landen wel gebeurt. Met die studies inbegrepen ligt het percentage veel hoger.

Ook in het kader van de EU2020-strategie werd bepaald dat het percentage vroegtijdige schoolverlaters tegen 2020 teruggedrongen moet worden tot 10%. Het gaat om het aandeel personen tussen 18 en 24 jaar dat geen diploma van het hoger secundair onderwijs heeft behaald en geen enkele vorm van onderwijs of vorming meer volgt. In vergelijking met 2000 is het percentage vroegtijdige schoolverlaters in België gedaald van 13,8% naar 12,0% in 2012. Het EU-gemiddelde bedraagt 12,8%.

Vroegtijdige schoolverlaters - % van de bevolking tussen 18 en 24 jaar dat geen onderwijs of opleiding volgt en dat hoogstens een diploma van het lager secundair onderwijs heeft behaald

	2000	2005	2010	2011	2012
Europese Unie	17,6% [e]	15,8%	14,0%	13,5%	12,8% [p]
België	13,8%	12,9%	11,9%	12,3%	12,0%
Duitsland	14,6%	13,5% (b)	11,9%	11,7%	10,5% (p)
Frankrijk	13,3%	12,2%	12,6%	12,0%	11,6%
Luxemburg	16,8%	13,3%	7,1%	6,2%	8,1% (p)
Nederland	15,4%	13,5%	10,0% (b)	9,1%	8,8% (p)
Verenigd Koninkrijk	18,2%	11,6%	14,9%	15,0%	13,5%

(b) breuk in de reeks

(p) voorlopige waarde

(e) geschatte waarde

STATISTISCH OVERZICHT VAN BELGIË

De Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie van de Federale Overheidsdienst Economie heeft als opdracht het verzamelen, verwerken en verspreiden van relevante, betrouwbare en geduide statistische en economische informatie, dankzij een modern en performant statistisch apparaat.

Bezoek onze website

www.statbel.fgov.be

FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie
Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie

Communicatieverantwoordelijke Stephan Moens
stephan.moens@economie.fgov.be
WTC III - Simon Bolivarlaan, 30 B-1000 Brussel
E-mail: statbel@economie.fgov.be

ONDERNEMINGSNUMMER: 0314.595.348
VERANTWOORDELIJKE UITGEVER: ANNIE Versonnen
WTC III - SIMON BOLIVARLAAN, 30 B-1000 BRUSSEL
PUBLICATIECODE S000.01N/2013

